

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-13-16

Druk nr 426
Warszawa, 14 kwietnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o efektywności energetycznej z projektem aktu wykonawczego.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Energii.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o efektywności energetycznej^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady opracowania krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej;
- 2) zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej;
- 3) zasady realizacji obowiązku uzyskania oszczędności energii;
- 4) zasady przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) audyt efektywności energetycznej – opracowanie zawierające analizę zużycia energii oraz określające stan techniczny obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, zawierające wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, a także ocenę ich opłacalności ekonomicznej i możliwej do uzyskania oszczędności energii;
- 2) ciepło – ciepło w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.³⁾);
- 3) efektywność energetyczna – stosunek uzyskanej wielkości efektu użytkowego danego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji, do ilości zużycia energii przez ten obiekt, urządzenie

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko oraz ustawę z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o efektywności energetycznej.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238, z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942, 984, 1101 i 1662, z 2015 r. poz. 151, 478, 942, 1618, 1893, 1960 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 266.

techniczne lub instalację, albo w wyniku wykonanej usługi niezbędnej do uzyskania tego efektu;

- 4) efekt użytkowy – efekt uzyskany w wyniku dostarczenia energii do danego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, w szczególności wykonanie pracy mechanicznej, zapewnienie komfortu cieplnego lub oświetlenie;
- 5) energia – energię pierwotną lub energię finalną;
- 6) energia pierwotna – energię zawartą w pierwotnych nośnikach energii, pozyskiwaną bezpośrednio ze środowiska, a w szczególności: w węglu kamiennym energetycznym (łącznie z węglem odzyskanym z hałd), w węglu kamiennym koksowym, w węglu brunatnym, w ropie naftowej (łącznie z gazoliną), w gazie ziemnym wysokometanowym (łącznie z gazem z odmetanowania kopalń węgla kamiennego), w gazie ziemnym zaazotowanym, w torfie do celów opałowych, oraz energię: wody, wiatru, słoneczną, geotermalną wykorzystywaną do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, a także biomasę w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2015 r. poz. 775 oraz z 2016 r. poz. 266);
- 7) energia finalna – energię lub paliwa w rozumieniu art. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, zużywane przez odbiorcę końcowego;
- 8) jednostka sektora publicznego – podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164);
- 9) odbiorca końcowy – odbiorcę końcowego w rozumieniu art. 3 pkt 13a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 10) oszczędność energii – ilość energii stanowiącą różnicę między energią potencjalnie zużytą przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w danym okresie, przed zrealizowaniem jednego lub kilku przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, a energią zużytą przez ten obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w takim samym okresie, po zrealizowaniu tych przedsięwzięć i po uwzględnieniu znormalizowanych warunków wpływających na zużycie energii;
- 11) przedsiębiorstwo energetyczne – przedsiębiorstwo energetyczne w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 12) przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej – działanie polegające na wprowadzeniu zmian lub usprawnień w obiekcie, w urządzeniu technicznym lub w instalacji, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii;

13) tona oleju ekwiwalentnego – równoważnik jednej tony ropy naftowej o wartości opałowej równej 41 868 kJ/kg.

Art. 3. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „Prezesem URE”, służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

2. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URE toczy się według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁴⁾) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

3. Do postanowień wydanych przez Prezesa URE, na które przysługuje zażalenie, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio. Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Rozdział 2

Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej

Art. 4. 1. Minister właściwy do spraw energii co 3 lata opracowuje krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej, zwany dalej „krajowym planem działań”, do dnia 31 stycznia roku, w którym jest obowiązek opracowania tego planu.

2. Krajowy plan działań zawiera w szczególności:

- 1) opis planowanych programów zawierających działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej w poszczególnych sektorach gospodarki;
- 2) określenie krajowego celu w zakresie efektywności energetycznej;
- 3) informacje o osiągniętej oszczędności energii, w tym w przesyłaniu lub w dystrybucji, w dostarczaniu oraz w końcowym zużyciu energii;
- 4) strategię wspierania inwestycji w renowację budynków zawierającą:
 - a) wyniki dokonanego przeglądu budynków znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) określenie sposobów przebudowy lub remontu budynków, o których mowa w lit. a,
 - c) dane szacunkowe o możliwej do uzyskania oszczędności energii w wyniku przebudowy lub remontu budynków, o których mowa w lit. a.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924, z 2015 r. poz. 2, 4, 218, 539, 978, 1062, 1137, 1199, 1311, 1418, 1419, 1505, 1527, 1567, 1587, 1595, 1634, 1635, 1830 i 1854 oraz z 2016 r. poz. 195 i 437.

3. Strategię, o której mowa w ust. 2 pkt 4, minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym jest obowiązek opracowania krajowego planu działań.

Art. 5. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, przyjmuje, w drodze uchwały, krajowy plan działań.

2. Krajowy plan działań po jego przyjęciu przez Radę Ministrów jest przekazywany Komisji Europejskiej, do dnia 30 kwietnia, przez ministra właściwego do spraw energii.

Rozdział 3

Zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej

Art. 6. 1. Jednostka sektora publicznego realizuje swoje zadania, stosując co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 2, zwanych dalej „środkami poprawy efektywności energetycznej”.

2. Środkami poprawy efektywności energetycznej są:

- 1) realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 2) nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, lub ich modernizacja;
- 4) realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2014 r. poz. 712);
- 5) wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1, z późn. zm.), potwierdzone uzyskaniem wpisu do rejestru EMAS, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 178, poz. 1060).

3. Jednostka sektora publicznego informuje o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Art. 7. 1. Jednostka sektora publicznego może realizować i finansować przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej na podstawie umowy o poprawę efektywności energetycznej.

2. Umowa o poprawę efektywności energetycznej określa w szczególności:

- 1) możliwe do uzyskania oszczędności energii w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej z zastosowaniem środka poprawy efektywności energetycznej;
- 2) sposób ustalania wynagrodzenia, którego wysokość jest uzależniona od oszczędności energii uzyskanej w wyniku realizacji przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1.

Art. 8. 1. Organy władzy publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.⁵⁾), których obszar działania obejmuje terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „organami władzy publicznej”:

- 1) nabywają efektywne energetycznie produkty lub
- 2) zlecają wykonanie usług, oraz
- 3) nabywają lub wynajmują efektywne energetycznie budynki lub ich części, które spełniają co najmniej wymagania minimalne w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290), lub
- 4) w użytkowanych budynkach należących do Skarbu Państwa poddawanych przebudowie zapewniają wypełnienie zaleceń, o których mowa w art. 10 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. 1200 oraz z 2015 r. poz. 151), lub
- 5) realizują inne środki poprawy efektywności energetycznej w zakresie charakterystyki energetycznej budynków.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195.

2. Przepisów ust. 1 pkt 3–5 nie stosuje się do budynków:

- 1) podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 oraz z 2015 r. poz. 397, 774 i 1505);
- 2) wykorzystywanych na potrzeby obronności państwa, z wyjątkiem:
 - a) kwater w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 207),
 - b) budynków przeznaczonych na cele biurowe i użytkowanych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do zamówień na dostawy, usługi lub roboty budowlane w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli kwota wartości zamówienia jest niższa niż kwota określona w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

4. Nabywane przez organy władzy publicznej produkty lub usługi, o których mowa w ust. 1, muszą spełniać:

- 1) kryterium zaliczania do najwyższej klasy efektywności energetycznej, jaka jest możliwa do osiągnięcia – w przypadku produktów wykorzystujących energię, określonych w aktach delegowanych w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 14 września 2012 r. o informowaniu o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię oraz o kontroli realizacji programu znakowania urzędzeń biurowych (Dz. U. poz. 1203, z 2015 r. poz. 1069 oraz z 2016 r. poz. 266),
- 2) wymagania w zakresie poziomów referencyjnych efektywności energetycznej określonych w aktach delegowanych, o których mowa w pkt 1 – w przypadku gdy produkt nie jest objęty wymaganiami określonymi w pkt 1 i wchodzi w zakres rozporządzeń Komisji UE w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz. Urz. UE L 285 z 31.10.2009, str. 10, z późn. zm.),
- 3) wymogi efektywności energetycznej co najmniej odpowiadające wymaganiom wymienionym w umowie między rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki a Unią Europejską w sprawie koordynacji programów znakowania efektywności energetycznej

urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 63 z 06.03.2013, str. 7) – w przypadku urządzeń biurowych wymienionych w tej umowie,

- 4) kryterium posiadania najwyższej klasy efektywności paliwowej określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 46, z późn. zm.) – w przypadku opon

– jeżeli zostanie zachowana zgodność z kryteriami opłacalności i technicznej przydatności oraz będzie to ekonomicznie uzasadnione.

5. Obowiązek spełnienia kryteriów, o których mowa w ust. 4 pkt 4, nie zabrania nabywania przez organy władzy publicznej opon o najwyższej klasie przyczepności na mokrej nawierzchni lub zewnętrznego hałasu toczenia, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego.

6. Udzielając zamówienia publicznego, którego przedmiotem są usługi, organy władzy publicznej zobowiązują wykonawcę tej usługi do stosowania produktów spełniających wymagania określone w ust. 4, jeżeli na potrzeby wykonania tej usługi nabyte zostały nowe produkty.

7. W wyniku podjętych działań, o których mowa w ust. 1 pkt 3–5, oszczędność energii pierwotnej do dnia 31 grudnia 2020 r. powinna wynosić nie mniej niż 2730 ton oleju ekwiwalentnego.

8. Organy władzy publicznej, do dnia 31 stycznia każdego roku, przekazują ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa sprawozdania z podjętych działań, o których mowa w ust. 1 pkt 3–5, w roku poprzednim, dotyczących budynków należących do Skarbu Państwa i użytkowanych przez te organy.

9. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii, do dnia 31 marca każdego roku, informacje wynikające ze sprawozdań, o których mowa w ust. 8, o uzyskanych przez organy władzy publicznej oszczędnościach energii pierwotnej w budynkach użytkowanych przez te organy i należących do Skarbu Państwa.

10. Minister właściwy do spraw energii przekazuje Komisji Europejskiej informacje, o których mowa w ust. 9, oraz sprawozdanie z postępu w dążeniu do osiągnięcia krajowego

celu w zakresie efektywności energetycznej wymienionego w art. 4 ust. 2 pkt 2, do dnia 30 kwietnia każdego roku.

Art. 9. 1. Minister właściwy do spraw energii, minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa:

- 1) organizują kampanie promujące stosowanie środków poprawy efektywności energetycznej, w tym wprowadzanie innowacyjnych technologii;
- 2) prowadzą działania informacyjno-edukacyjne o dostępnych środkach poprawy efektywności energetycznej.

2. Minister właściwy do spraw energii, w ramach promowania środków poprawy efektywności energetycznej, prowadzi działania informacyjno-edukacyjne o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię w rozumieniu ustawy z dnia 14 września 2012 r. o informowaniu o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię oraz o kontroli realizacji programu znakowania urządzeń biurowych.

3. Minister właściwy do spraw energii:

- 1) monitoruje stosowanie środków poprawy efektywności energetycznej;
- 2) zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw energii:
 - a) informacje o instrumentach służących finansowaniu środków poprawy efektywności energetycznej oraz sposobie ich pozyskiwania,
 - b) wytyczne dotyczące sposobu uwzględniania kryterium efektywności energetycznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Rozdział 4

Zasady realizacji obowiązku uzyskania oszczędności energii

Art. 10. 1. Podmioty, o których mowa w ust. 2, zwane dalej „podmiotami zobowiązanymi”, są obowiązane:

- 1) zrealizować przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, w wyniku których uzyskuje się oszczędności energii finalnej w wysokości określonej w art. 14 ust. 1, potwierdzone audytem efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 25, lub

- 2) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 20 ust. 1

– z zastrzeżeniem art. 11.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, realizują:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub obrotu energią elektryczną, ciepłem lub gazem ziemnym i sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) odbiorca końcowy przyłączony do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będący członkiem giełdy w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 197, z późn. zm.⁶⁾) lub członkiem rynku organizowanego przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, w odniesieniu do transakcji zawieranych we własnym imieniu na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez ten podmiot;
- 3) odbiorca końcowy przyłączony do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będący członkiem giełdowej izby rozrachunkowej w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji zawieranych przez niego poza giełdą towarową lub rynkiem, o których mowa w pkt 2, będących przedmiotem rozliczeń prowadzonych w ramach tej izby przez spółkę prowadzącą giełdową izbę rozrachunkową, przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.⁷⁾);
- 4) odbiorca końcowy przyłączony do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sprowadzający gaz ziemny w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, w odniesieniu do ilości tego gazu zużytego na własny użytek;
- 5) towarowy dom maklerski lub dom maklerski w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji realizowanych na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 478, 1223, 1260, 1505 i 1618 oraz z 2016 r. poz. 178.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 586, z 2015 r. poz. 73, 978, 1015, 1223, 1260, 1348, 1505, 1513, 1634, 1844 i 1890 oraz z 2016 r. poz. 65.

prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, na zlecenie odbiorców końcowych przyłączonych do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorstwa energetycznego sprzedającego ciepło odbiorcom końcowym, jeżeli łączna wielkość zamówionej mocy cieplnej przez tych odbiorców nie przekracza 5 MW w danym roku kalendarzowym.

Art. 11. 1. Obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, w zakresie:

- 1) 30% tego obowiązku za 2016 r.,
- 2) 20% tego obowiązku za 2017 r.,
- 3) 10% tego obowiązku za 2018 r.

– podmiot zobowiązany może zrealizować, uiszczając opłatę zastępczą.

2. Podmiot zobowiązany może również zrealizować obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, za 2016 r., 2017 r. i 2018 r., uiszczając opłatę zastępczą w zakresie wyższym niż wskazany w ust. 1, jeżeli wykaże, że w roku kalendarzowym, którego dotyczy ten obowiązek, składał zlecenia kupna praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej w transakcjach sesyjnych, lecz z powodu niewystarczającej liczby ofert sprzedaży tych praw lub gdy oferowana cena tych praw była wyższa niż jednostkowa opłata zastępcza, o której mowa w art. 12 ust. 2, nie nabył praw na sześciu sesjach w ciągu roku kalendarzowego, którego dotyczy obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

3. Podmiot zobowiązany może również zrealizować obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, za 2019 r. i za każdy kolejny rok, uiszczając opłatę zastępczą, jeżeli w transakcjach sesyjnych w ciągu roku kalendarzowego, którego dotyczy obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, nie nabył praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej z uwagi na fakt, że cena praw majątkowych wynikających z tych świadectw była wyższa niż wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2, lub z uwagi na niewystarczającą liczbę ofert sprzedaży tych praw.

Art. 12. 1. Opłatę zastępczą oblicza się jako iloczyn jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w ust. 2 i 3, i ilości oszczędności energii finalnej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, wynikającej z wysokości obowiązku, o której mowa w art. 14 ust. 1, realizowanego w danym roku opłatą zastępczą.

2. Jednostkowa opłata zastępcza wynosi:

- 1) 1000 zł za 2016 r.,

2) 1500 zł za 2017 r.

– za tonę oleju ekwiwalentnego.

3. Wysokość jednostkowej opłaty zastępczej za rok 2018 oraz za każdy kolejny rok zwiększa się o 5% w stosunku do wysokości jednostkowej opłaty zastępczej obowiązującej za rok poprzedni.

4. Opłatę zastępczą uiszcza się na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1. Wpływy z opłaty zastępczej stanowią przychód tego Funduszu.

5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznacza środki w wysokości stanowiącej równowartość wpływów z opłaty zastępczej na realizację przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorców końcowych.

6. Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii sprawozdanie z wydatkowania środków, o których mowa w ust. 5, w danym roku oraz uzyskanej oszczędności energii finalnej w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorców końcowych, do dnia 31 lipca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesje na obrót energią elektryczną lub gazem ziemnym, w terminie miesiąca od zakończenia roku kalendarzowego, w którym zakupiło energię elektryczną lub gaz ziemny w wyniku transakcji zawartej za pośrednictwem towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego na giełdzie towarowej, lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, jest obowiązane przekazać towarowemu domowi maklerskiemu lub domowi maklerskiemu deklarację o ilości energii elektrycznej lub gazu ziemnego zakupionych w wyniku tej transakcji i zużytych na własny użytek oraz przeznaczonych do dalszej odsprzedaży.

2. Deklaracja, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę wykonania przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

3. Realizacja zlecenia nabycia energii elektrycznej lub gazu ziemnego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, przez towarowy dom maklerski lub dom

maklerski może nastąpić po złożeniu przez składającego zlecenie zabezpieczenia na pokrycie kosztów wykonania przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, w zakresie określonym w art. 10 ust. 2 pkt 2. Wysokość zabezpieczenia oraz sposób jego złożenia określa umowa zawarta między towarowym domem maklerskim lub domem maklerskim a składającym zlecenie.

Art. 14. 1. Podmioty zobowiązane są obowiązywać uzyskać w każdym roku oszczędność energii finalnej w wysokości 1,5%:

- 1) ilości energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, sprzedanych w danym roku odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszonej o ilość energii zaoszczędzonej przez odbiorców końcowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, określonej w oświadczeniu wskazanym w tym przepisie;
- 2) ilości energii elektrycznej lub gazu ziemnego, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, zakupionych w danym roku:
 - a) na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w transakcjach zawieranych we własnym imieniu przez odbiorców końcowych, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 2,
 - b) poza giełdą towarową lub rynkiem organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w transakcjach zawieranych we własnym imieniu przez odbiorców końcowych, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 3,
 - c) przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji realizowanych na zlecenie odbiorców końcowych przyłączonych do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) ilości gazu ziemnego, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, sprowadzonego w danym roku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego lub importu w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym i zużytego na własny użytek, inny niż cele nieenergetyczne.

2. Ilość gazu ziemnego sprzedanego w danym roku odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, pomniejsza się o ilość gazu ziemnego sprzedanego w danym roku:

- 1) przedsiębiorstwom energetycznym w celu jego zużycia na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, z wyjątkiem gazu ziemnego sprzedanego w danym roku przedsiębiorstwom energetycznym, o których mowa w art. 10 ust. 3;
- 2) w celu jego zużycia na cele nieenergetyczne.

3. Oszczędność energii finalnej uzyskana średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, jest uwzględniana w poszczególnych latach realizacji obowiązku do wysokości, która nie przekracza sumy obowiązku za poszczególne lata zrealizowanego przy wykorzystaniu tego przedsięwzięcia lub tych przedsięwzięć.

Art. 15. 1. Odbiorca końcowy, który:

- 1) w roku poprzedzającym rok realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, zużył nie mniej niż 100 GWh energii elektrycznej i dla którego udział kosztu energii elektrycznej w wartości jego produkcji jest nie mniejszy niż 15% oraz
- 2) zakończył, nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r., przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej, ograniczając zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu na wielkość produkcji o nie mniej niż 1,5% rocznie w stosunku do średniej jego wielkości z lat 2011–2013

– przedkłada przedsiębiorstwu energetycznemu sprzedającemu temu odbiorcy energię elektryczną informację, o której mowa w ust. 2, oraz oświadczenie następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że zrealizowałem przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej i uzyskana została oszczędność energii finalnej, wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego, potwierdzona w audycie efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. ...)”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera określenie:

- 1) przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 1;

- 2) ilości energii finalnej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, zaoszczędzonej średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) ilości energii finalnej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, niezbędnej do wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, obliczonego od ilości energii elektrycznej zakupionej w danym roku przez odbiorcę końcowego, o którym mowa w ust. 1.

3. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć audyt efektywności energetycznej potwierdzający uzyskaną oszczędność energii finalnej.

4. Ilość energii finalnej, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie może być mniejsza niż ilość energii finalnej, o której mowa w ust. 2 pkt 3.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne, które otrzymało oświadczenie wraz z audytem efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 1, przekazuje Prezesowi URE oświadczenie i audyt podczas wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

6. Odbiorca końcowy, o którym mowa w ust. 1, może w kolejnych latach przedstawić przedsiębiorstwu energetycznemu sprzedającemu temu odbiorcy energię elektryczną oświadczenia zawierające dane dotyczące tego samego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, jeżeli suma ilości energii finalnej, o której mowa w ust. 2 pkt 3, określonej w poszczególnych oświadczeniach jest nie większa niż ilość energii finalnej, o której mowa w ust. 2 pkt 2.

Art. 16. 1. Podmiot zobowiązany może rozliczyć wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, w zakresie nierealizowanym opłatą zastępczą, do dnia 30 czerwca trzeciego roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek, chyba że złożył do Prezesa URE wniosek o łączne rozliczenie obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, za dwa lub trzy lata.

2. W przypadku łącznego rozliczenia wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, w zakresie nierealizowanym opłatą zastępczą, dokonuje się go do dnia 30 czerwca roku następującego po ostatnim roku z dwuletniego lub trzyletniego okresu realizacji tego obowiązku.

3. Do rozliczenia wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, nie zalicza się przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie

efektywności energetycznej, dla których zostały wydane świadectwa efektywności energetycznej, o których mowa w art. 20 ust. 1.

4. Rozliczając wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, podmiot zobowiązany przedkłada Prezesowi URE audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 23, oraz oświadczenie następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że zrealizowane zostało przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej i uzyskana została oszczędność energii finalnej, wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego, potwierdzona w audycie efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. ...).”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Podmiot zobowiązany w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i 3, rozliczając wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, przedkłada Prezesowi URE oświadczenie następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że składałem zlecenia kupna praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej w transakcjach sesyjnych, lecz z powodu niewystarczającej liczby ofert sprzedaży tych praw/oferowanej ceny tych praw wyższej niż jednostkowa opłata zastępcza, o której mowa w art. 12 ust. 2, nie nabyłem tych praw w roku kalendarzowym, którego dotyczy obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. ...).”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 17. 1. Podmiot zobowiązany oraz odbiorca końcowy, o którym mowa w art. 15 ust. 1, przedstawia Prezesowi URE, na jego żądanie, dokumenty lub informacje niezbędne do oceny wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, oraz ogłoszenia informacji, o której mowa w ust. 2, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

2. Prezes URE ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „BIP URE”, informacje o osiągniętej oszczędności energii finalnej wynikającej z realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, przez podmioty

zobowiązane, łącznie lub oddzielnie dla każdego z tych podmiotów, do dnia 31 grudnia danego roku następującego po roku wykonania obowiązku określonego w art. 10 ust. 1.

Art. 18. Oszczędność energii finalnej uzyskana w wyniku realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, powinna wynosić do dnia 31 grudnia 2020 r. nie mniej niż 2 645 tys. ton oleju ekwiwalentnego.

Art. 19. 1. Poprawie efektywności energetycznej służą następujące rodzaje przedsięwzięć:

- 1) izolacja instalacji przemysłowych;
- 2) przebudowa lub remont budynku wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi;
- 3) modernizacja lub wymiana:
 - a) oświetlenia,
 - b) urządzeń i instalacji wykorzystywanych w procesach przemysłowych lub w procesach energetycznych,
 - c) lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła w rozumieniu art. 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów;
- 4) odzyskiwanie energii, w tym odzyskiwanie energii w procesach przemysłowych;
- 5) ograniczenie strat:
 - a) związanych z poborem energii biernej,
 - b) sieciowych związanych z przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub gazu ziemnego,
 - c) na transformacji w transformatorach,
 - d) w sieciach ciepłowniczych;
- 6) stosowanie, do ogrzewania lub chłodzenia obiektów, energii wytwarzanej we własnych lub przyłączonych do sieci instalacjach odnawialnego źródła energii, ciepła użytkowego w wysokosprawnej kogeneracji w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne lub ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych.

2. Minister właściwy do spraw energii ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, szczegółowy wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

Art. 20. 1. Potwierdzeniem planowanej do zaoszczędzenia energii finalnej wynikającej z przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, o których mowa w art. 19 ust. 1, jest świadectwo efektywności energetycznej.

2. Świadczenie efektywności energetycznej nie przysługuje dla przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej:

- 1) jeżeli na ich realizację przyznano:
 - a) premię termomodernizacyjną w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów,
 - b) pomoc inwestycyjną, w przypadku gdy przyznanie tego świadectwa spowoduje przekroczenie dopuszczalnej wysokości pomocy publicznej na to przedsięwzięcie lub te przedsięwzięcia, przyjmując, że wartość praw majątkowych wynikających z tych świadectw stanowi iloczyn kwoty 1500 zł za tonę oleju ekwiwalentnego oraz ilości energii finalnej, o której mowa w ust. 4 pkt 2 lit. b;
- 2) jeżeli w wyniku ich realizacji uzyskuje się:
 - a) oszczędność energii albo
 - b) łączną oszczędność energii– w ilości mniejszej niż 10 ton oleju ekwiwalentnego średnio w ciągu roku;
- 3) określonych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 15 ust. 1;
- 4) zrealizowanych w celu wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1.

3. Świadczenie efektywności energetycznej wydaje Prezes URE na wniosek podmiotu:

- 1) u którego będzie realizowane przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej, albo
- 2) upoważnionego przez podmiot, o którym mowa w pkt 1.

4. Wniosek o wydanie świadectwa efektywności energetycznej zawiera:

- 1) imię, nazwisko, numer PESEL – o ile został nadany, adres zamieszkania albo nazwę, adres siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 albo 2;
- 2) określenie:
 - a) przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej oraz miejsca ich lokalizacji,
 - b) ilości energii finalnej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, planowanej do zaoszczędzenia średnio w ciągu roku, w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej;

- 3) wskazanie okresu uzyskiwania oszczędności energii finalnej dla danego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, wyrażonego w latach kalendarzowych;
- 4) oznaczenie terminu realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej.

5. Do wniosku o wydanie świadectwa efektywności energetycznej należy dołączyć:

- 1) audyt efektywności energetycznej, z wyłączeniem audytu, o którym mowa w art. 25 ust. 3;
- 2) oświadczenie następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że:

- 1) dane i informacje zawarte we wniosku, o którym mowa w art. 20 ust. 4 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. ...), są zgodne z prawdą;
- 2) nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. W przypadku gdy wniosek o wydanie świadectwa efektywności energetycznej nie zawiera danych lub dokumentów, o których mowa w ust. 4 lub 5, Prezes URE niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

7. Wniosek o wydanie świadectwa efektywności energetycznej może być złożony za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422, z 2015 r. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 147).

Art. 21. 1. Świadectwo efektywności energetycznej zawiera w szczególności:

- 1) numer świadectwa efektywności energetycznej;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę, adres siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu, o którym mowa w art. 20 ust. 3 pkt 1 albo 2;
- 3) określenie wartości świadectwa efektywności energetycznej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, równej ilości energii finalnej planowanej do zaoszczędzenia średnio w ciągu roku, w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej.

2. Wartość świadectwa efektywności energetycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 3, dla przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, w wyniku których planowane jest uzyskanie oszczędności energii pierwotnej, ustala się z uwzględnieniem współczynników sprawności procesów przetwarzania energii pierwotnej w energię finalną, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 29.

Art. 22. 1. Prezes URE wydaje świadectwo efektywności energetycznej, w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie świadectwa efektywności energetycznej. Do wydawania świadectw efektywności energetycznej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23) o wydawaniu zaświadczeń.

2. Prezes URE zamieszcza w BIP URE informacje o wydanych świadectwach efektywności energetycznej wraz z kartą audytu efektywności energetycznej, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2, w terminie 7 dni od daty ich wydania.

Art. 23. 1. Podmiot, któremu wydano świadectwo efektywności energetycznej, sporządza audyt efektywności energetycznej potwierdzający uzyskanie planowanej oszczędności energii finalnej z zakończonego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej.

2. Nie sporządza się audytu efektywności energetycznej, o którym mowa w ust. 1, dla przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, których realizacja została zakończona, jeżeli dla tego przedsięwzięcia lub tych przedsięwzięć zaplanowano osiągnięcie oszczędności energii finalnej w ilości nieprzekraczającej równowartości 100 ton oleju ekwiwalentnego średnio w ciągu roku.

Art. 24. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 23 ust. 1, zawiadamia Prezesa URE o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, w terminie 45 dni od dnia zakończenia ich realizacji. Do zawiadomienia należy dołączyć:

- 1) audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 23 ust. 1, jeżeli jest wymagany;
- 2) oświadczenie następującej treści:
„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że zakończono przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie

efektywności energetycznej i uzyskano oszczędność energii finalnej w ilości określonej w świadectwie efektywności energetycznej w rozumieniu przepisów o efektywności energetycznej.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2. Prezes URE informuje podmiot, o którym mowa w art. 30 ust. 3, o świadectwie efektywności energetycznej wydanym dla podmiotu wskazanego w tym świadectwie, który zakończył realizację przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 25. 1. Audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, w art. 15 ust. 3, w art. 20 ust. 5 pkt 1 oraz w art. 23 ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu:
 - a) u którego będzie realizowane przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej albo
 - b) który zakończył przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej;
- 2) kartę audytu efektywności energetycznej sporządzoną zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 29;
- 3) oznaczenie przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej oraz miejsca ich lokalizacji;
- 4) ocenę stanu technicznego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji;
- 5) analizę:
 - a) zużycia energii przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację oraz
 - b) planowanych do uzyskania oszczędności energii z niezakończonego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej albo
 - c) efektów uzyskanych z zakończonego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, w tym w szczególności określenie osiągniętej oszczędności energii.

2. Audyt efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 20 ust. 5 pkt 1, powinien zawierać także opis możliwych rodzajów i wariantów realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej wraz

z oceną opłacalności ekonomicznej tego przedsięwzięcia lub tych przedsięwzięć i możliwości do uzyskania oszczędności energii.

3. Audyt efektywności energetycznej dostarczania ciepła zawiera ocenę efektywności energetycznej sieci ciepłowniczej oraz innego indywidualnego źródła ciepła wytwarzającego i dostarczającego ciepło do obiektu budowlanego, ze wskazaniem, który sposób dostarczania ciepła zapewnia większą efektywność energetyczną. Do audytu tego nie stosuje się ust. 1 pkt 4 i 5.

4. Audyty efektywności energetycznej, o których mowa w art. 20 ust. 5 pkt 1 oraz w art. 23 ust. 1, nie mogą być sporządzane przez tę samą osobę dla tego samego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej.

Art. 26. 1. Prezes URE dokonuje wrywkowej weryfikacji:

- 1) audytu efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, art. 15 ust. 3, art. 20 ust. 5 pkt 1 lub art. 23 ust. 1;
- 2) zgodności oszczędności energii finalnej osiągniętej z przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, których realizację zakończono, z ilością energii finalnej określonej we wniosku o wydanie świadectwa efektywności energetycznej.

2. Prezes URE może zlecić dokonanie wrywkowej weryfikacji, o której mowa w ust. 1, podmiotowi wyłonionemu zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych.

3. O negatywnej weryfikacji oszczędności energii finalnej Prezes URE zawiadamia niezwłocznie podmiot, który realizuje obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, oraz podmiot, o którym mowa w art. 15 ust. 5, art. 20 ust. 3 lub art. 25 ust. 1 pkt 1.

Art. 27. Podmiot, który zawiadamiając Prezesa URE o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji o zakończeniu ich realizacji, a także w przypadku negatywnej weryfikacji oszczędności energii, o której mowa w art. 26 ust. 3, nie może występować z wnioskiem o wydanie świadectwa efektywności energetycznej przez 5 lat od dnia, w którym przedsięwzięcie to lub przedsięwzięcia te powinny być zakończone.

Art. 28. 1. Podmiot, któremu wydano świadectwo efektywności energetycznej o wartości odpowiadającej ilości energii finalnej większej niż ilość energii zaoszczędzonej

z przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, których realizację zakończono, stwierdzonej przez Prezesa URE na podstawie dokonanej weryfikacji oszczędności energii finalnej, o której mowa w art. 26 ust. 1, jest obowiązany, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3, przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo efektywności energetycznej o wartości określonej w ust. 2.

2. Wartość świadectwa efektywności energetycznej, które jest obowiązany przedstawić do umorzenia podmiot, o którym mowa w ust. 1, stanowi różnicę między ilością energii finalnej wynikającą ze świadectwa efektywności energetycznej przyznanego temu podmiotowi a ilością energii zaoszczędzonej, o której mowa w ust. 1, wyrażoną w tonach oleju ekwiwalentnego.

3. Prezes URE niezwłocznie zawiadamia podmiot, o którym mowa w ust. 1, o obowiązku przedstawienia do umorzenia świadectwa efektywności energetycznej o wartości, o której mowa w ust. 2.

4. Do wykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 i art. 31.

Art. 29. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres i sposób sporządzania audytu efektywności energetycznej,
- 2) wzór karty, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2,
- 3) szczegółowy sposób i tryb wyrywkowej weryfikacji audytu efektywności energetycznej, o której mowa w art. 26 ust. 1,
- 4) dane i metody, które mogą być wykorzystywane przy określaniu i weryfikacji uzyskanych oszczędności energii,
- 5) sposób sporządzania oceny efektywności energetycznej dostarczania ciepła, o której mowa w art. 25 ust. 3,
- 6) współczynniki sprawności procesów przetwarzania energii pierwotnej w energię finalną,
- 7) sposób przeliczania jednostek energii na porównywalne jednostki

– biorąc pod uwagę aktualny stan wiedzy technicznej w zakresie efektywności energetycznej, zapewnienie zharmonizowanych zasad pomiarów oraz sprawnej i prawidłowej weryfikacji oszczędności energii.

Art. 30. 1. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej są towarem giełdowym w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. Prawa te są zbywalne.

2. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej powstają z chwilą zapisania świadectwa efektywności energetycznej po raz pierwszy na koncie w rejestrze świadectw efektywności energetycznej, na podstawie informacji, o której mowa w art. 24 ust. 2, i przysługują podmiotowi będącemu posiadaczem tego konta.

3. Przeniesienie praw majątkowych wynikających ze świadectwa efektywności energetycznej następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw efektywności energetycznej prowadzonym przez podmiot prowadzący:

- 1) giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub
- 2) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

– organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw efektywności energetycznej.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 3, jest obowiązany prowadzić rejestr świadectw efektywności energetycznej w sposób zapewniający:

- 1) identyfikację:
 - a) podmiotów, którym przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej,
 - b) przysługujących praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej;
- 2) zgodność ilości energii finalnej objętej świadectwami efektywności energetycznej wpisanymi do rejestru świadectw efektywności energetycznej z ilością energii finalnej odpowiadającą prawom majątkowym wynikającym z tych świadectw.

5. Wpis do rejestru świadectw efektywności energetycznej oraz dokonane zmiany wpisu w tym rejestrze podlegają opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia rejestru.

Art. 31. 1. Podmiot zobowiązany lub inny podmiot, któremu przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, składa do podmiotu, o którym mowa w art. 30 ust. 3, wniosek o wydanie dokumentu stwierdzającego prawa majątkowe wynikające z tego świadectwa.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 30 ust. 3, jest obowiązany wydać dokument stwierdzający prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 32. 1. Prezes URE, na wniosek podmiotu zobowiązanego, któremu przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej, w drodze decyzji, umarza te świadectwa w całości albo w części.

2. Towarowy dom maklerski lub dom maklerski, wykonując obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, w odniesieniu do transakcji realizowanych na zlecenie odbiorców końcowych, może złożyć wniosek do Prezesa URE o umorzenie świadectw efektywności energetycznej należących do innego podmiotu, któremu przysługują wynikające z tych świadectw prawa majątkowe, o ile dołączy pisemną zgodę tego podmiotu na zaliczenie tych świadectw do wypełnienia obowiązku przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski.

3. Świadectwo efektywności energetycznej umorzone do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego jest uwzględniane przy rozliczeniu wykonania obowiązku określonego w art. 10 ust. 1 pkt 2 za poprzedni rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem art. 16 ust. 1 i 2.

4. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej wygasają z chwilą umorzenia tego świadectwa.

5. Podmiot zobowiązany wraz z wnioskiem o umorzenie świadectwa efektywności energetycznej przedkłada Prezesowi URE dokument, o którym mowa w art. 31 ust. 2.

6. Prezes URE przekazuje informacje o umorzonych świadectwach efektywności energetycznej podmiotowi, o którym mowa w art. 30 ust. 3.

Art. 33. Prezes URE może przeprowadzić kontrolę zgodności ze stanem faktycznym oświadczenia, o którym mowa w art. 20 ust. 5 pkt 2, w zakresie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1 lit. b.

Art. 34. 1. Czynności kontrolne wykonują pracownicy Urzędu Regulacji Energetyki, zwani dalej „przeprowadzającymi kontrolę”, na podstawie pisemnego upoważnienia Prezesa URE.

2. Przeprowadzający kontrolę są uprawnieni do żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub danych zawartych na innych nośnikach informacji, mających związek z przedmiotem kontroli, oraz udostępnienia ich.

Art. 35. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół zawierający ocenę zgodności ze stanem faktycznym oświadczenia, o którym mowa w art. 20 ust. 5 pkt 2,

w zakresie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1 lit. b. Termin do złożenia zastrzeżeń do protokołu nie może być krótszy niż 7 dni od dnia jego doręczenia kontrolowanemu.

2. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez kontrolowanego przeprowadzający kontrolę zamieszczają o tym adnotację w protokole.

3. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli niezgodności ze stanem faktycznym złożonego oświadczenia, o którym mowa w art. 20 ust. 5 pkt 2, w zakresie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1 lit. b, Prezes URE, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kontroli, wydaje postanowienie o odmowie wydania świadectwa efektywności energetycznej, na które przysługuje zażalenie.

Rozdział 5

Zasady przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa

Art. 36. 1. Przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁸⁾), z wyjątkiem mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 104–106 tej ustawy, przeprowadza co 4 lata audyt energetyczny przedsiębiorstwa lub zleca jego przeprowadzenie.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorcy:

- 1) posiadającego system zarządzania energią określony we właściwych normach lub
- 2) posiadającego system zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE

– jeżeli w ramach tych systemów przeprowadzono audyt energetyczny przedsiębiorstwa.

3. Audyt energetyczny przedsiębiorstwa przeprowadza:

- 1) podmiot niezależny od audytowanego przedsiębiorcy, posiadający wiedzę oraz doświadczenie zawodowe w przeprowadzaniu tego rodzaju audytu;
- 2) ekspert audytowanego przedsiębiorcy, jeżeli nie jest on bezpośrednio zaangażowany w audytowaną działalność tego przedsiębiorcy.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65 i 352.

Art. 37. 1. Audyt energetyczny przedsiębiorstwa jest procedurą mającą na celu przeprowadzenie szczegółowych i potwierdzonych obliczeń dotyczących proponowanych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej oraz dostarczenie informacji o potencjalnych oszczędnościach energii.

2. Audyt energetyczny przedsiębiorstwa:

- 1) należy przeprowadzać na podstawie aktualnych, reprezentatywnych, mierzonych i możliwych do zidentyfikowania danych dotyczących zużycia energii oraz, w przypadku energii elektrycznej, zapotrzebowania na moc;
- 2) powinien zawierać szczegółowy przegląd zużycia energii w budynkach lub zespołach budynków, w instalacjach przemysłowych oraz w transporcie;
- 3) powinien opierać się, o ile to możliwe, na analizie kosztowej cyklu życia budynku lub zespołu budynków oraz instalacji przemysłowych, a nie na okresie zwrotu nakładów, tak aby uwzględnić oszczędności energii w dłuższym okresie czasu, wartości rezydualne inwestycji długoterminowych oraz stopy dyskonta.

3. Przedsiębiorca przechowuje, do celów kontrolnych, dane dotyczące audytu energetycznego przedsiębiorstwa, przez 5 lat.

Art. 38. 1. Przedsiębiorca:

- 1) o którym mowa w art. 36 ust. 1, zawiadamia Prezesa URE o przeprowadzonym audycie energetycznym przedsiębiorstwa,
- 2) o którym mowa w art. 36 ust. 2, zawiadamia Prezesa URE o przeprowadzonym audycie energetycznym przedsiębiorstwa w ramach systemu, o którym mowa w art. 36 ust. 2 – w terminie 30 dni od dnia jego przeprowadzenia; do zawiadomienia należy dołączyć informację o możliwych do uzyskania oszczędnościach energii wynikających z przeprowadzonego audytu energetycznego przedsiębiorstwa.

2. Prezes URE przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii informacje o:

- 1) liczbie przeprowadzonych audytów energetycznych przedsiębiorstwa,
- 2) liczbie przedsiębiorców:
 - a) którzy przeprowadzili audyt energetyczny przedsiębiorstwa,
 - b) o których mowa w art. 36 ust. 2,

3) możliwych do uzyskania oszczędnościach energii, wynikających z przeprowadzonych audytów energetycznych przedsiębiorstwa

– z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych, do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, w którym przedsiębiorca, o którym mowa w art. 36 ust. 1, przesłał informację, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 6

Kary pieniężne

Art. 39. 1. Karze pieniężnej podlega ten, kto:

- 1) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1;
- 2) nie uiszcza opłaty zastępczej w przypadku, o którym mowa w art. 11;
- 3) nie przedkłada towarowemu domowi maklerskiemu lub domowi maklerskiemu deklaracji, o której mowa w art. 13 ust. 1, lub przedkłada ją niezgodną ze stanem faktycznym;
- 4) nie przedstawia, w wyznaczonym terminie, dokumentów lub informacji, o których mowa w art. 17 ust. 1, albo przedstawiając je, udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 5) zawiadamiając Prezesa URE o zakończeniu przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju, udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 6) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 28 ust. 1;
- 7) nie przeprowadził audytu energetycznego przedsiębiorstwa.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, wymierza Prezes URE, w drodze decyzji.

Art. 40. 1. Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadkach, o których mowa w art. 39 ust. 1:

- 1) pkt 1–5, nie może być wyższa niż 10% przychodu ukaranego przedsiębiorstwa energetycznego lub odbiorcy końcowego, lub towarowego domu maklerskiego, lub domu maklerskiego, o których mowa w art. 10 ust. 2, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym;
- 2) pkt 6, nie może być wyższa niż 3 000 000 zł;
- 3) pkt 7, nie może być wyższa niż 5% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

2. Ustalając wysokość kar pieniężnych, o których mowa w art. 39 ust. 1, Prezes URE uwzględnia zakres naruszeń, powtarzalność naruszeń oraz możliwości finansowe ukaranego podmiotu.

Art. 41. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 39 ust. 1, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim Prezes URE powziął o tym wiadomość.

Art. 42. 1. Karę pieniężną, o której mowa w art. 39 ust. 1, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja Prezesa URE o wymierzeniu kary pieniężnej stała się prawomocna.

2. Wpływy z tytułu kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa i są wnoszone na rachunek właściwego urzędu skarbowego.

3. Do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁹⁾). Kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 43. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 ust. 6c otrzymuje brzmienie:

„6c. Sprzedawca energii elektrycznej informuje swojego odbiorcę o ilości energii elektrycznej zużytej przez tego odbiorcę w poprzednim roku oraz o miejscu, w którym są dostępne informacje o przeciętnym zużyciu energii elektrycznej dla danej grupy przyłączeniowej odbiorców, środkach poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. ...) i efektywnych energetycznie urządzeniach technicznych.”;

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1215, 1269, 1311, 1649, 1923 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 195.

¹⁰⁾ Patrz odnośnik nr 3.

2) w art. 7b:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu, który nie jest przyłączony do sieci ciepłowniczej lub wyposażony w indywidualne źródło ciepła oraz w którym przewidywana szczytowa moc cieplna instalacji i urządzeń do ogrzewania tego obiektu wynosi nie mniej niż 50 kW, zlokalizowanego na terenie, na którym istnieją techniczne warunki dostarczania ciepła z efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego lub chłodniczego, zapewnia efektywne energetycznie wykorzystanie lokalnych zasobów paliw i energii przez:”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Efektywność energetyczną dostarczania ciepła, o której mowa w ust. 1, określa się na podstawie audytu, o którym mowa w art. 25 ust. 3 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej.”

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przez efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy rozumie się system ciepłowniczy lub chłodniczy, w którym do wytwarzania ciepła lub chłodu wykorzystuje się co najmniej w:

- 1) 50% energię z odnawialnych źródeł energii lub
- 2) 50% ciepło odpadowe, lub
- 3) 75% ciepło pochodzące z kogeneracji, lub
- 4) 50% połączenie energii i ciepła, o których mowa w pkt 1–3.”

3) w art. 9a w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Odbiorca przemysłowy, przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w ust. 2, w zakresie określonym w ust. 11, są obowiązani:”

4) uchyla się art. 9n;

5) po art. 9x dodaje się art. 9y–9zb w brzmieniu:

„Art. 9y. 1. Gwarancja pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji, zwana dalej „gwarancją pochodzenia”, jest dokumentem poświadczającym, że określona w tym dokumencie ilość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej została wytworzona w wysokosprawnej kogeneracji.

2. Gwarancję pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, zwany dalej „wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia”.

3. Wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia składa się do operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania została przyłączona jednostka kogeneracji, w terminie 30 dni od dnia zakończenia wytworzenia danej ilości energii elektrycznej objętej wnioskiem.

4. Wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji;
- 2) określenie lokalizacji, rodzaju, mocy zainstalowanej elektrycznej i cieplnej jednostki kogeneracji, w której została wytworzona energia;
- 3) dane dotyczące ilości wprowadzonej do sieci energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostce kogeneracji;
- 4) określenie:
 - a) okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku kalendarzowego, w którym energia elektryczna została wytworzona w jednostce kogeneracji, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia wytwarzania tej energii,
 - b) rodzaju i średniej wartości opałowej paliw, z których została wytworzona energia elektryczna i ciepło w jednostce kogeneracji, oraz ilości tych paliw ustalone na podstawie pomiarów dokonanych za pomocą oznaczonych urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych,
 - c) na podstawie pomiarów dokonanych za pomocą oznaczonych urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych, ilości ciepła użytkowego w kogeneracji, z podziałem na sposoby jego wykorzystania, oraz ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w danej jednostce kogeneracji,
 - d) ilości energii pierwotnej, wyrażonej w procentach, która została zaoszczędzona, kwalifikującej do uznania energii elektrycznej za wytworzoną w wysokosprawnej kogeneracji, obliczonej na podstawie referencyjnych wartości dla wytwarzania rozdzielonego;

- 5) wskazanie, czy jednostka kogeneracji określona we wniosku korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej w tej jednostce;
- 6) oznaczenie daty oddania jednostki kogeneracji do eksploatacji.

5. Do wydawania gwarancji pochodzenia oraz innych dokumentów potwierdzających wydanie gwarancji pochodzenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego o wydawaniu zaświadczeń.

6. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego dokonuje weryfikacji danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2.

7. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia, przekazuje ten wniosek Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, wraz z potwierdzeniem ilości wytworzonej energii elektrycznej w jednostce kogeneracji i wprowadzonej do sieci.

8. Na potrzeby ustalenia rzeczywistej ilości energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w wysokosprawnej kogeneracji oraz ilości zaoszczędzonej energii pierwotnej w celu wydawania gwarancji pochodzenia przyjmuje się sposób obliczania oraz wymagania dotyczące pomiarów określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9a ust. 16.

Art. 9z. 1. W przypadku gdy wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia nie zawiera danych, o których mowa w art. 9y ust. 4, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydaje gwarancję pochodzenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania, o którym mowa w art. 9l ust. 10, wraz z wnioskiem o wydanie odpowiedniej ilości gwarancji pochodzenia w stosunku do rzeczywistej ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji przez daną jednostkę kogeneracji w poprzednim roku kalendarzowym i wykazanej w tym sprawozdaniu.

3. Gwarancję pochodzenia oznacza się indywidualnym numerem. Zawiera ona dane, o których mowa w art. 9y ust. 4, datę jej wydania oraz oznaczenie państwa, w którym została wydana.

4. Gwarancję pochodzenia wydaje się za wytworzoną energię elektryczną z dokładnością do 1 MWh.

5. Gwarancję pochodzenia wydaje się w postaci elektronicznej i przekazuje się bezpośrednio do rejestru gwarancji pochodzenia, o którym mowa w art. 9zb ust. 1.

Art. 9za. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na pisemny wniosek podmiotu, uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawia uznania gwarancji pochodzenia, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy wystąpią uzasadnione wątpliwości co do jej autentyczności lub wiarygodności.

3. O przyczynie odmowy uznania gwarancji pochodzenia, o której mowa w ust. 2, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie informuje Komisję Europejską, podając przyczynę odmowy.

4. Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez 12 miesięcy od dnia jej wydania.

Art. 9zb. 1. Rejestr gwarancji pochodzenia prowadzi podmiot prowadzący:

- 1) giełdę towarową w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych lub
 - 2) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi
- organizujący obrót świadectwami efektywności energetycznej, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, prowadzi rejestr gwarancji pochodzenia w sposób zapewniający identyfikację:

- 1) przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, któremu wydano gwarancję pochodzenia;
- 2) podmiotów, których gwarancje pochodzenia wydane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie

członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zostały uznane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki;

- 3) przysługujących gwarancji pochodzenia oraz odpowiadającej im ilości energii elektrycznej.

3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przekazuje informacje o wydanych oraz uznanych gwarancjach pochodzenia podmiotowi, o którym mowa w ust. 1.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, wydaje przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wpisanemu do rejestru gwarancji pochodzenia dokument potwierdzający, że określona w tym dokumencie ilość energii wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub do sieci przesyłowej została wytworzona w wysokosprawnej kogeneracji.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wpisane do rejestru gwarancji pochodzenia informuje pisemnie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz podmiot, o którym mowa w ust. 1, o przekazaniu gwarancji pochodzenia odbiorcy końcowemu, w terminie 7 dni od dnia jej przekazania.

6. Informację, o której mowa w ust. 5, wpisuje się do rejestru gwarancji pochodzenia.

7. Wpis do rejestru gwarancji pochodzenia, o którym mowa w ust. 1, oraz zmiany dokonane w tym rejestrze podlegają opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia tego rejestru.”;

- 6) po art. 10 dodaje się art. 10a–10c w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, przesyłaniem i dystrybucją ciepła oraz inni przedsiębiorcy, planujący budowę, przebudowę lub znaczną modernizację po dniu 5 czerwca 2014 r. jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej powyżej 20 MW lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej sporządzają analizę kosztów i korzyści budowy lub modernizacji tej jednostki lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej, mającą na celu określenie najbardziej efektywnych pod względem zasobów oraz opłacalnych rozwiązań umożliwiających spełnienie wymogów w zakresie ogrzewania i chłodzenia, zwaną dalej „analizą kosztów i korzyści”.

2. Przez znaczną modernizację, o której mowa w ust. 1, rozumie się modernizację jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej powyżej 20 MW lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej, której koszt przekracza 50% kosztu inwestycyjnego nowej porównywalnej jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej.

3. Analizę kosztów i korzyści sporządza się z uwzględnieniem:

- 1) zainstalowanej mocy elektrycznej lub zainstalowanej mocy cieplnej;
- 2) rodzaju paliwa zużywanego do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła;
- 3) planowanej liczby godzin pracy jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej w ciągu roku;
- 4) lokalizacji jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej, lub chłodniczej;
- 5) zapotrzebowania na energię elektryczną lub ciepło, lub chłód.

4. Analiza kosztów i korzyści opiera się na opisie planowanej budowy lub przebudowy jednostki wytwórczej, lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej oraz zawiera analizę ekonomiczną obejmującą analizę finansową, która odzwierciedla rzeczywiste przepływy pieniężne z nakładów inwestycyjnych poniesionych na budowę jednostki wytwórczej, sieci ciepłowniczej lub chłodniczej oraz planowane koszty i przychody z ich eksploatacji.

5. Analizę kosztów i korzyści sporządza się na okres cyklu życia planowanej jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej, lub chłodniczej.

Art. 10b. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne oraz inni przedsiębiorcy, o których mowa w art. 10a ust. 1, planujący:

- 1) budowę jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW – sporządzają analizę kosztów i korzyści wybudowania nowej jednostki kogeneracji w miejsce pracującej jednostki wytwórczej;
- 2) przebudowę lub znaczną modernizację jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW – sporządzają analizę kosztów i korzyści przebudowy lub znacznej modernizacji tej jednostki wytwórczej na jednostkę kogeneracji;
- 3) budowę lub przebudowę, lub znaczną modernizację elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz. Urz. UE L 304 z 14.11.2008, str. 1,

z późn. zm.), o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW lub wytwarzającej ciepło odpadowe z instalacji przemysłowej, sporządzają analizę kosztów i korzyści wykorzystania tego ciepła, w tym w wysokosprawnej kogeneracji, oraz przyłączenia wybudowanej, lub przebudowanej lub poddanej znacznej modernizacji elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej;

- 4) budowę sieci ciepłowniczej lub sieci chłodniczej lub przyłączenie do tej sieci jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW, lub przebudowę, lub znaczną modernizację tej jednostki wytwórczej – sporządzają analizę kosztów i korzyści wykorzystania ciepła odpadowego.

2. Budowa urządzeń, instalacji lub sieci służących wychwytywaniu dwutlenku węgla w celu jego podziemnego składowania w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwyty i składowania dwutlenku węgla w rozumieniu art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze nie stanowi przebudowy jednostki wytwórczej, elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej oraz budowy sieci, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) jednostek wytwórczych w okresach szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz rezerw zdolności wytwórczych pracujących w okresie nie dłuższym niż 1500 godzin w roku, jako średnia z pięciu kolejnych lat;
- 2) obiektu energetyki jądrowej, o którym mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. Nr 135, poz. 789, z późn. zm.¹¹⁾);
- 3) urządzeń, instalacji i sieci niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

4. Jeżeli jest planowana budowa lub przebudowa, lub znaczna modernizacja jednostki wytwórczej energii elektrycznej lub elektrowni przemysłowej, analiza kosztów i korzyści zawiera porównanie tej jednostki lub elektrowni z jednostką wytwórczą, lub elektrociepłownią przemysłową wytwarzającą taką samą ilość energii elektrycznej w procesie wytwarzania ciepła odpadowego w instalacji przemysłowej lub

¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 951, z 2014 r. poz. 40, z 2015 r. poz. 1045, 1777, 1893 i 1936 oraz z 2016 r. poz. 266.

w wysokosprawnej kogeneracji, albo zaopatrującą użytkowników systemu w wytworzone ciepło lub chłód za pomocą sieci ciepłowniczych lub chłodniczych.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, przedsiębiorstwa energetyczne oraz przedsiębiorcy, o których mowa w art. 10a ust. 1, sporządzają analizę kosztów i korzyści we współpracy z przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się przesyłaniem i dystrybucją ciepła lub chłodu.

6. Przez moc nominalną cieplną, o której mowa w ust. 1 oraz w art. 10a ust. 1, rozumie się ilość energii wprowadzonej w paliwie do źródła spalania paliw w jednostce czasu przy jego nominalnym obciążeniu.

Art. 10c. 1. Minister właściwy do spraw energii sporządza ocenę potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych i o jej sporządzeniu powiadamia Komisję Europejską.

2. W celu sporządzenia oceny, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw energii przeprowadza analizę wprowadzenia określonych wariantów wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych i chłodniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym możliwości techniczne oraz opłacalność ekonomiczną wprowadzenia tych wariantów.

3. Minister właściwy do spraw energii co pięć lat lub na żądanie Komisji Europejskiej aktualizuje ocenę, o której mowa w ust. 1, i o tej aktualizacji powiadamia Komisję Europejską.”;

7) w art. 16a:

a) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. W przetargu mogą uczestniczyć także podmioty niebędące przedsiębiorstwami energetycznymi oraz podmioty, które sporządziły analizę kosztów i korzyści.”,

b) w ust. 5 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) wynikami oceny, o której mowa w art. 10c ust. 1, oraz analizą kosztów i korzyści.”;

- 8) w art. 18 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) ocena potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy.”;
- 9) w art. 19 w ust. 3 pkt 3a otrzymuje brzmienie:
„3a) możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej;”;
- 10) w art. 20 w ust. 2:
a) pkt 1b otrzymuje brzmienie:
„1b) propozycje stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia o efektywności energetycznej;”;
b) w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) ocenę potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy.”;
- 11) w art. 45 po ust. 1d dodaje się ust. 1e w brzmieniu:
„1e. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem energią elektryczną, paliwami gazowymi lub sprzedażą ciepła odbiorcom końcowym uwzględnia się koszty realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej.”;
- 12) w art. 45a:
a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. Jeżeli miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego służącego do rozliczeń kosztów zakupu ciepła jest wspólne dla dwóch lub więcej budynków wielolokalowych albo dwóch lub więcej grup lokali lub lokali, właściciele lub zarządcy tych budynków lub lokali są obowiązani wyposażyć:
1) budynki te i grupy lokali w ciepłomierze;
2) lokale, tam gdzie jest to technicznie wykonalne i opłacalne, w ciepłomierze lub wodomierze ciepłej wody.”;
b) w ust. 8 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) dla lokali mieszkalnych i użytkowych:
– wskazania ciepłomierzy,

- wskazania urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów, niebędących przyrządami pomiarowymi w rozumieniu przepisów metrologicznych,
 - powierzchnię lub kubaturę tych lokali.”,
- c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
- „9. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego dokonuje wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale mieszkalne i użytkowe w tym budynku, tak aby:
- 1) wybrana metoda zapewniała:
 - a) energooszczędne zachowania,
 - b) zachowanie prawidłowych warunków eksploatacji budynku i lokali w zakresie temperatury i wentylacji, określonych w przepisach prawa budowlanego, lub
 - c) ustalanie opłat za zakupione ciepło w sposób odpowiadający zużyciu ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej;
 - 2) w zależności od warunków technicznych budynków i lokali uwzględniała:
 - a) ilość ciepła dostarczanego do lokalu z pionów grzewczych lub przenikania między lokalami oszacowanego w szczególności na podstawie rejestracji temperatury powietrza w lokalu, jeżeli jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione,
 - b) współczynniki wyrównawcze zużycia ciepła na ogrzewanie, wynikające z położenia lokalu w bryle budynku.”,
- d) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:
- „11a. Jeżeli użytkownik lokalu nie udostępni właścicielowi lub zarządcy budynku ciepłomierzy, wodomierzy lub urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów, niebędących przyrządami pomiarowymi w rozumieniu przepisów metrologicznych, w celu dokonania ich odczytu albo użytkownik lokalu dokona ingerencji w ten przyrząd lub urządzenie w celu zafałszowania jego pomiarów lub wskazań, właściciel lub zarządca budynku może:
- 1) dochodzić od użytkownika tego lokalu odszkodowania albo

- 2) obciążyć użytkownika tego lokalu, w okresie rozliczeniowym, nie więcej niż półtorakrotnością iloczynu średniej wartości kosztów ogrzewania:
- a) m³ kubatury budynku wielolokalowego i kubatury lokalu użytkowanego albo
 - b) m² powierzchni budynku wielolokalowego i powierzchni lokalu użytkowanego.”,
- e) dodaje się ust. 13 w brzmieniu:
- „13. W przypadku gdy ilość ciepła dostarczonego do budynku wielolokalowego w ciągu kolejnych 12 miesięcy przekracza 0,40 GJ w odniesieniu do m³ ogrzewanej kubatury budynku lub 0,30 GJ w odniesieniu do m³ przygotowanej ciepłej wody, właściciel lub zarządca budynku wykonuje audyt energetyczny tego budynku w celu określenia przyczyn nadmiernej energochłonności i wskazania sposobów ograniczenia zużycia ciepła przez ten budynek lub zmiany zamówionej mocy ciepłej.”.

Art. 44. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.¹²⁾) w art. 401 w ust. 7 pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) wpływy z opłaty zastępczej, o której mowa w art. 11 ustawy z dnia ... o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 45. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353) w art. 74 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) analizę kosztów i korzyści, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.¹³⁾).”.

Art. 46. W ustawie z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 2359) uchyla się art. 2.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1238, z 2014 r. poz. 40, 47, 457, 822, 1101, 1146, 1322 i 1662, z 2015 r. poz. 122, 151, 277, 478, 774, 881, 933, 1045, 1233, 1434, 1593, 1688, 1936 i 2278 oraz z 2016 r. poz. 266.

¹³⁾ Patrz odnośnik nr 3.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe

Art. 47. Krajowy plan działań minister właściwy do spraw energii po raz pierwszy przekazuje Komisji Europejskiej, do dnia 30 kwietnia 2017 r.

Art. 48. Sprawozdanie, o którym mowa w art. 12 ust. 6, Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej po raz pierwszy przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii, do dnia 31 lipca 2017 r.

Art. 49. 1. Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 36 ust. 1, po raz pierwszy przeprowadzi audyt energetyczny przedsiębiorstwa w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Audyt energetyczny przedsiębiorstwa przeprowadzony przed dniem wejścia w życie ustawy, ale nie wcześniej niż przed dniem 5 grudnia 2012 r., i spełniający wymagania, o których mowa w art. 37 ust. 1 i 2, uznaje się za audyt energetyczny w rozumieniu art. 36 ust. 1. O przeprowadzeniu takiego audytu przedsiębiorstwo zawiadamia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 50. Właściciel lub zarządca lokali wyposaży je, o ile będzie to technicznie wykonalne i opłacalne, w ciepłomierze lub wodomierze ciepłej wody, o których mowa w art. 45a ust. 7 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 43, do dnia 31 grudnia 2016 r.

Art. 51. 1. Do wykonania i rozliczenia wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 i art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 i 2359 oraz z 2016 r. poz. 266), za okres przed dniem wejścia w życie ustawy, oraz w zakresie kar pieniężnych za niedopełnienie tego obowiązku stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Wskaźnik, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 2359), stosuje się do obliczenia ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej, które są obowiązane uzyskać i przedstawić do umorzenia podmioty, o których mowa w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, do dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 52. 1. Opłaty zastępcze, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, uiszczane na rachunek bankowy

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej po dniu wejścia w życie ustawy stanowią przychód tego Funduszu i są uwzględniane przy ustalaniu wysokości zobowiązania określonego w art. 401c ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

2. Kary pieniężne wymierzane na podstawie art. 35 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej płatne po dniu wejścia w życie ustawy uiszczą się na rachunek bankowy właściwego urzędu skarbowego. Wpływy z tych kar stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 53. Świadectwa efektywności energetycznej wydane na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej zachowują ważność.

Art. 54. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy dotyczących świadectw efektywności energetycznej oraz przetargów stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 55. Przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, ale nie wcześniej niż przed dniem 1 stycznia 2014 r., dla których nie wydano świadectw efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, mogą być zaliczone na poczet obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1.

Art. 56. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 29, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 46 ust. 1, 3 i 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2016 r.

Rozdział 9

Przepisy końcowe

Art. 57. Traci moc ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 i 2359 oraz z 2016 r. poz. 266), z wyjątkiem art. 4 i art. 15, które tracą moc z dniem 31 grudnia 2016 r.

Art. 58. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Wprowadzenie

Projekt ustawy o efektywności energetycznej wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315 z 14. 11. 2012, str. 1), zwaną dalej „dyrektywą 2012/27/UE”.

Projekt ustawy zastępuje ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 i 2359 oraz z 2016 r. poz. 266), zwaną dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 48 ustawy – przepisy ustawy obowiązują do dnia 31 grudnia 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 24, który obowiązuje do dnia 31 grudnia 2016 r.;
- 2) art. 12, art. 13, art. 15, art. 16, art. 18–21, art. 23 ust. 3–6, art. 26 i art. 27, które obowiązują do dnia 31 marca 2017 r.;
- 3) art. 25, który obowiązuje do dnia 1 kwietnia 2017 r.

W związku z wejściem w życie dyrektywy 2012/27/UE oraz ograniczonym w czasie obowiązywaniem ustawy, podjęto decyzję o opracowaniu projektu nowej ustawy o efektywności energetycznej.

Za koniecznością opracowania projektu ustawy przemawiała także liczba zmian, które należałoby wprowadzić, wdrażając dyrektywę 2012/27/UE. Z analizy przepisów dyrektywy 2012/27/UE wynikało, że zagadnienia w niej zawarte wymuszają istotną zmianę w obowiązującym systemie świadectw efektywności energetycznej.

W tym miejscu należy wskazać, że Polska osiągnęła istotny postęp w realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, tj. uzyskania w 2016 r. oszczędności energii finalnej w ilości nie mniejszej niż 9% średniego krajowego zużycia tej energii z lat 2001–2005. Efektem wzrostu PKB, szybszego od tempa zużycia energii, jest zaobserwowana malejąca energochłonność pierwotna i finalna PKB.

Dystans Polski do średniej europejskiej w zakresie najważniejszych wskaźników efektywności energetycznej obniżył się do kilkunastu procent, jednak w stosunku do najefektywniejszych gospodarek ciągle pozostaje znaczący. Bardzo ważnymi instrumentami finansowymi wspierającymi realizację inwestycji energooszczędnych są programy finansowane ze środków krajowych, wdrażane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz środki zagraniczne niepodlegające zwrotowi, w szczególności fundusze Unii Europejskiej na lata 2007–2013 oraz 2014–2020 (w tym środki z Funduszu Spójności Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko).

Od 2010 r. jest realizowana „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.”. Dokument ten, opracowany na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.¹⁾), odpowiada na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i do 2030 r. W wyniku wdrażania działań przewidzianych w tym dokumencie, nastąpiła znacząca poprawa efektywności energetycznej, a dzięki temu zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego państwa. Stymulowanie inwestycji w nowoczesne, energooszczędne technologie oraz produkty przyczynia się do wzrostu innowacyjności polskiej gospodarki.

Podjęte działania w zakresie oszczędności energii mają też istotny wpływ na poprawę efektywności ekonomicznej polskiej gospodarki oraz jej konkurencyjność.

Celem projektu ustawy jest ustanowienie ram prawnych dla działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej gospodarki określonych przez dyrektywę 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006, str. 64) oraz stworzenie podstaw w krajowym porządku prawnym dla nowych rozwiązań przewidzianych w dyrektywie 2012/27/UE.

Dyrektywa 2012/27/UE zastępuje od dnia 5 czerwca 2014 r. dwie, dotychczas obowiązujące dyrektywy:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238, z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942, 984, 1101 i 1662, z 2015 r. poz. 151, 478, 942, 1618, 1893, 1960 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 266.

- 1) dyrektywę 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie promowania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii oraz zmieniającą dyrektywę 92/42/EWG oraz
- 2) dyrektywę 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/76/EWG.

Projekt ustawy przewiduje działania dotyczące zwiększenia oszczędności energii:

- 1) przez odbiorców końcowych;
- 2) w zakresie wytwarzania oraz
- 3) w przesyłaniu i dystrybucji.

Jedynie kompleksowy mechanizm wsparcia dla działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej gospodarki może doprowadzić do ograniczenia szkodliwego oddziaływania sektora energetycznego na środowisko oraz przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Projektowana ustawa w stosunku do materii uregulowanej w obowiązującej ustawie:

- 1) zobowiązuje określone podmioty do:
 - a) realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, potwierdzonego audytem efektywności energetycznej, lub
 - b) uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwa efektywności energetycznej;
- 2) wprowadza nowy rozdział, w którym określa zasady przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa;
- 3) dokonuje zmian w:
 - a) ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
 - b) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.²⁾),

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1238, z 2014 r. poz. 40, 47, 457, 822, 1101, 1146, 1322 i 1662, z 2015 r. poz. 122, 151, 277, 478, 774, 881, 933, 1045, 1233, 1434, 1593, 1688, 1936 i 2278 oraz z 2016 r. poz. 266.

- c) ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353),
- d) ustawie z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 2359).

2. Uzasadnienie projektowanych rozwiązań prawnych

Przepisy ogólne

W art. 1 projektu ustawy określony został zakres przedmiotowy. Projektowana ustawa określa zasady opracowania krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej, zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, zasady realizacji obowiązku uzyskania oszczędności energii oraz zasady przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa.

W art. 2 projektu ustawy, w słowniczku, wprowadzono m.in. definicję „jednostki sektora publicznego” – rozumianej jako podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Definicje legalne takie jak: „audyt efektywności energetycznej”, „efektywność energetyczna”, „efekt użytkowy”, „energia”, „energia pierwotna”, „energia finalna”, „oszczędność energii”, „przedsiębiorstwo energetyczne”, „przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej” oraz „tona oleju ekwiwalentnego” pozostawiono w brzmieniu dotychczasowym.

Zrezygnowano z definicji urządzenia potrzeb własnych, bowiem zgodnie z nowym systemem zobowiązującym do efektywności energetycznej, uregulowanym w art. 7 dyrektywy 2012/27/UE, nie przewiduje się objęcia nim urządzeń potrzeb własnych.

Słowniczek pojęć ustawowych jest także wypełnieniem art. 2 dyrektywy 2012/27/UE. W słowniczku nie zdefiniowano pojęć powszechnie znanych i nie wymagających transpozycji do polskiego porządku prawnego.

Przepisy projektu ustawy adresowane są w szczególności do odbiorców końcowych, rozumianych zgodnie z art. 3 dyrektywy 2012/27/UE, jako osoby fizyczne lub prawne, które dokonują zakupu energii na własny użytek oraz do przedsiębiorstw energetycznych.

W przeciwieństwie do dyrektywy 2006/32/WE, dyrektywa 2012/27/UE nie przewiduje generalnych wyłączeń jej stosowania do:

- 1) urządzeń technicznych i instalacji używanych wyłącznie w celach wojskowych;
- 2) instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji.

Z tego też powodu nie przeniesiono do projektu ustawy art. 2 ust. 2 obecnej ustawy.

W projekcie ustawy wyłączenia zamieszczone są w poszczególnych jednostkach redakcyjnych regulujących określoną materię, jak np. zadania jednostek sektora publicznego, czy analiza kosztów i korzyści budowy lub znacznej modernizacji jednostki wytwórczej oraz budowy sieci.

Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej

Przepisy rozdziału 2 projektu ustawy zawierają zasady opracowania krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej, zwanego dalej „krajowym planem”. Organem odpowiedzialnym za sporządzenie krajowego planu jest Minister Energii. Krajowy plan zawiera w szczególności:

- 1) opis planowanych programów zawierających działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej w poszczególnych sektorach gospodarki;
- 2) określenie krajowego celu w zakresie efektywności energetycznej;
- 3) informacje o osiągniętej oszczędności energii, w tym w przesyłaniu lub w dystrybucji, w dostarczaniu oraz w końcowym zużyciu energii;
- 4) strategię wspierania inwestycji w renowację budynków.

Zgodnie z projektem ustawy, krajowy plan będzie przyjmowany, w drodze uchwały, przez Radę Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, a następnie przekazywany Komisji Europejskiej, w terminie do dnia 30 kwietnia. Przepisy regulujące krajowy plan wdrażają art. 24 ust. 2 i Załącznik XIV dyrektywy 2012/27/UE.

Krajowy plan został przygotowany po raz pierwszy i przekazany Komisji Europejskiej w 2007 r. W dokumencie tym przedstawiono wyliczenie krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią na 2016 r. Cel ten wyznacza uzyskanie do 2016 r. oszczędności energii finalnej w ilości nie mniejszej niż 9% średniego krajowego zużycia tej energii w ciągu roku – tj. 53 452 GWh oszczędności energii finalnej do 2016 r.

Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2011 zawierał informacje o postępie w realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią i podjętych działaniach mających na celu usunięcie przeszkód w realizacji tego celu. Dokument ten został zatwierdzony przez Radę Ministrów w kwietniu 2012 r., a następnie przekazany Komisji Europejskiej.

W 2014 r. został opracowany trzeci krajowy plan („Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2014”). Plan ten został zatwierdzony przez Radę Ministrów w kwietniu 2014 r., a następnie przekazany Komisji Europejskiej. Określa on między innymi działania w zakresie efektywności energetycznej budynków i w instytucjach publicznych, w przemyśle i w Małych i Średnich Przedsiębiorstwach, w transporcie oraz w zakresie efektywności wytwarzania i dostaw energii. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej są zobowiązani realizować krajowy plan.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 projektu ustawy – minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa będzie zobowiązany do przekazania strategii wspierania inwestycji w renowację budynków ministrowi właściwemu do spraw energii, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym jest obowiązek opracowania krajowego planu.

Powyższa strategia zawierać będzie:

- 1) wyniki dokonanego przeglądu budynków znajdujących się na terytorium RP;
- 2) określenie sposobów przebudowy lub remontu budynków;
- 3) dane szacunkowe o możliwej do uzyskania oszczędności energii w wyniku przebudowy lub remontu budynków.

Strategia ta przekazywana będzie Komisji Europejskiej w ramach krajowego planu działań.

Materia uregulowana w art. 4 i art. 5 projektu ustawy wdraża art. 4 dyrektywy 2012/27/UE zatytułowany „Renowacja budynków”.

Zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej

Proponowane w rozdziale 3 projektu ustawy rozwiązania stanowią wypełnienie art. 5 i art. 6 dyrektywy 2012/27/UE, i stanowią rozszerzenie art. 10 i art. 11 obecnie obowiązującej ustawy.

W stosunku do obowiązującego stanu prawnego – ograniczono obowiązkowe stosowanie przez jednostkę sektora publicznego środków poprawy efektywności energetycznej z dwóch do jednego (dyrektywa 2012/27/UE nie wymaga zrealizowania co najmniej dwóch wybranych środków poprawy efektywności energetycznej). W konsekwencji dokonano zmian w wykazie środków poprawy efektywności energetycznej. Ze względu na to, że sporządzenie audytu energetycznego nie może być traktowane jako zrealizowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, zapewniającego określoną oszczędność energii finalnej, zrezygnowano z umieszczania go w wykazie. W zamian za to, jako nowy środek poprawy efektywności energetycznej, wprowadzono wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1) potwierdzone uzyskaniem wpisu do rejestru EMAS, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 178, poz. 1060).

Wprowadzono też regulację, zgodnie z którą jednostka sektora publicznego będzie mogła stosować środek poprawy efektywności energetycznej na podstawie umowy o poprawę efektywności energetycznej. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 7 dyrektywy 2012/27/UE korzystanie z tych umów jest fakultatywne, tj. w stosownych przypadkach do finansowania renowacji w perspektywie długoterminowej. W art. 7 ust. 2 projektu ustawy określono podstawowe elementy takiej umowy, zgodnie z definicją z art. 2 ust. 27 dyrektywy. Umowa o poprawę efektywności energetycznej określa w szczególności możliwe do uzyskania oszczędności energii w wyniku realizacji przedsięwzięcia z zastosowaniem środka poprawy efektywności energetycznej oraz sposób ustalania wynagrodzenia, którego wysokość jest uzależniona od oszczędności energii uzyskanej w wyniku realizacji tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE należy zapewnić, aby od dnia 1 stycznia 2014 r. 3% całkowitej powierzchni ogrzewanych lub chłodzonych budynków będących własnością instytucji rządowych oraz przez te instytucje zajmowanych było poddawanych corocznie renowacji, w celu spełnienia

przynajmniej wymogów minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej, które dane państwo ustaliło przy zastosowaniu art. 4 dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

W celu wdrożenia art. 5 ust. 1–5 dyrektywy 2012/27/UE wybrano jednak metodę alternatywną, którą dopuszcza art. 5 ust. 6 dyrektywy. W związku z tym, zgodnie z art. 5 ust. 6 akapit 3 dyrektywy, w 2013 r. powiadomiono Komisję Europejską o alternatywnych środkach, które Polska planuje przedsięwziąć, określając sposób w jaki zamierza uzyskać równoważną poprawę charakterystyki energetycznej budynków stanowiących własność instytucji rządowych.

Zgodnie z art. 8 projektu ustawy, na organy władzy publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.³⁾), których obszar działania obejmuje całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nałożono obowiązek nabywania efektywnych energetycznie produktów lub zlecenia wykonania usług, oraz nabywania lub wynajmowania efektywnych energetycznie budynków lub ich części, lub w użytkowanych budynkach należących do Skarbu Państwa poddawanych przebudowie zapewnienia wypełnienia zaleceń, o których mowa w art. 10 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. 1200 oraz z 2015 r. poz. 151), lub realizowania innych środków poprawy efektywności energetycznej w zakresie charakterystyki energetycznej budynków.

Z powyższego obowiązku zwolniono, zgodnie z art. 5 dyrektywy 2012/27/UE, budynki zabytkowe oraz wykorzystywane na potrzeby obronności państwa, z wyjątkiem kwater w rozumieniu ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 207) oraz budynków przeznaczonych na cele biurowe oraz użytkowanych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane.

Art. 8 ust. 3 projektu ustawy wdraża art. 6 akapit pierwszy dyrektywy 2012/27/UE, zgodnie z którym obowiązek określony w ust. 1 art. 8 projektu ustawy ma zastosowanie do zakupów przez organy władzy publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, produktów, usług lub budynków w takim zakresie,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830 i 1890 oraz z 2016 r. poz. 195.

w jakim zakupy te mają wartość równą lub większą niż poziomy ustalony w art. 7 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. UE L 134 z 30.04.2004, str. 114, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 7, str. 132) – (w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych).

W celu zapewnienia zgodności z Załącznikiem III dyrektywy 2012/27/UE, w projekcie ustawy wskazano, że produkty lub usługi, o których mowa powyżej będą musiały spełniać określone w tym Załączniku wymagania.

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju sporządziło zestawienie budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 m² będących własnością organów władzy publicznej oraz przez te organy zajmowanych, które w dniu 1 stycznia 2014 r. nie spełniały minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej ustalonych zgodnie z art. 4 dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Następnie dokonano oszacowania wartości docelowej, tj. rocznej oszczędności energii pierwotnej, która powinna zostać uzyskana w wyniku działań podjętych w tych budynkach. Wartość docelowa rocznej oszczędności energii pierwotnej dla 2014 r. wyniosła 4536 MWh, tj. 390 ton oleju ekwiwalentnego (toe). Przyjmując założenie, że obowiązek uzyskiwania oszczędności energii pierwotnej będzie corocznie na takim samym poziomie, wartość docelowa tej oszczędności uzyskana do dnia 31 grudnia 2020 r. wyniesie $7 \times 390 \text{ toe} = 2730 \text{ toe}$.

Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa został zobowiązany do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw energii, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, informacji o uzyskanych przez organy władzy publicznej oszczędnościach energii pierwotnej w budynkach użytkowanych przez te organy.

Na mocy art. 9 projektu ustawy, na ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw transportu oraz ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa nałożono (tak jak to ma miejsce w obecnej ustawie) szereg obowiązków o charakterze promocyjnym oraz informacyjno-edukacyjnym w zakresie środków poprawy efektywności energetycznej.

Minister właściwy do spraw energii został zobowiązany, w ramach promowania środków poprawy efektywności energetycznej, do prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię w rozumieniu ustawy z dnia 14 września 2012 r. o informowaniu o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię oraz o kontroli realizacji programu znakowania urządzeń biurowych (Dz. U. poz. 1203, z 2015 r. poz. 1069 oraz z 2016 r. poz. 266).

Minister właściwy do spraw energii został też zobowiązany do monitorowania stosowania środków poprawy efektywności energetycznej oraz do zamieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Energii informacji o instrumentach służących finansowaniu środków poprawy efektywności energetycznej oraz sposobie ich pozyskiwania, a także wytycznych dotyczących sposobu uwzględniania kryterium efektywności energetycznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Zasady realizacji obowiązku w zakresie oszczędności energii

W rozdziale 4 projektu ustawy określono zasady realizacji obowiązku w zakresie oszczędności energii. Przepisy tego rozdziału stanowią wypełnienie postanowień art. 7 dyrektywy 2012/27/UE.

Art. 7 dyrektywy 2012/27/UE wprowadza obowiązek ustanowienia przez każde państwo członkowskie systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej lub do zastosowania alternatywnych środków w celu osiągnięcia określonej docelowej wielkości oszczędności energii wśród odbiorców końcowych.

Oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej lub dzięki alternatywnym środkom stosowanym zgodnie z art. 7 ust. 9 dyrektywy 2012/27/UE, muszą być co najmniej równoważne osiągnięciu, przez dystrybutorów energii lub przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii, w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., oszczędności energii finalnej w wysokości 1,5% rocznego wolumenu sprzedaży tej energii odbiorcom końcowym, uśrednionej w latach 2010–2012.

W projekcie ustawy przeniesiono obowiązujący system świadectw efektywności energetycznej, gdyż umożliwia on wykorzystanie istniejącego potencjału oszczędności energii w sposób efektywny i pozwala osiągnąć wymagane przez dyrektywę 2012/27/UE oszczędności energii finalnej. Niewątpliwą przewagą systemu świadectw nad innymi mechanizmami poprawiającymi efektywność energetyczną jest fakt, iż

system ten obejmuje szeroką grupę podmiotów realizujących przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej w różnych obszarach i sektorach gospodarki.

Wydawanie świadectw efektywności energetycznej ma na celu zmotywowanie podmiotów określonych w projekcie ustawy, w tym w szczególności przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców końcowych, do podjęcia działań inwestycyjnych przyspieszających osiągnięcie krajowego celu w zakresie efektywności energetycznej oraz przyczyniających się, przez zmniejszenie zużycia energii, do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych substancji szkodliwych do atmosfery. Obowiązujący system świadectw efektywności energetycznej jest rozwiązaniem sprawdzonym i często bywa przytaczany, jako wzorzec do naśladowania. Zmiana w podejściu do mechanizmu wsparcia mogłaby prowadzić do trudnych do przewidzenia konsekwencji.

W Polsce system zobowiązujący do efektywności energetycznej został wprowadzony na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 i 2359 oraz z 2016 r. poz. 266). System funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2013 r. Ustawa nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym, obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (URE) świadectwa efektywności energetycznej, zwane (potocznie „białymi certyfikatami”), lub uiszczenia opłaty zastępczej. Ze świadectwa efektywności energetycznej wynikają zbywalne prawa majątkowe, które są towarem giełdowym w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 197), a więc podlegają obrotowi na Towarowej Giełdzie Energii.

Wartość świadectwa efektywności energetycznej wymaganą do pozyskania i umorzenia w latach 2013–2015 określa się na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 września 2012 r. w sprawie sposobu obliczania ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej oraz wysokości jednostkowej opłaty zastępczej (Dz. U. poz. 1039).

W odróżnieniu od obowiązującej ustawy, w projekcie ustawy:

- 1) ustalono zakres obowiązku na tym samym poziomie, tj. w wysokości 1,5% w każdym roku, począwszy od 2016 r.;

- 2) dopuszczono możliwość realizacji obowiązku nałożonego na podmioty zobowiązane, w zakresie: 30% tego obowiązku w 2016 r., 20% tego obowiązku w 2017 r., 10% tego obowiązku w 2018 r., przez uiszczanie opłaty zastępczej;
- 3) określono wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, która będzie wynosić 1000 zł za 2016 r. i 1500 zł za 2017 r. – za tonę oleju ekwiwalentnego, i będzie ona zwiększana od 2018 r. corocznie o 5%.

Ograniczenie możliwości wypełnienia obowiązku przez podmioty zobowiązane przez uiszczenie opłaty zastępczej zaliczyć należy do podstawowych zmian wprowadzonych w projekcie ustawy w porównaniu do obowiązującej ustawy. Obecnie wiele podmiotów zobowiązanych korzysta z możliwości uiszczenia opłaty zastępczej zamiast uzyskiwać i przedstawiać do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej. Taki sposób wypełniania obowiązku wypacza ideę systemu świadectw efektywności energetycznej, negatywnie wpływa na rynek środków poprawy efektywności energetycznej i jest niezgodny z dyrektywą 2012/27/UE. Zaproponowana zmiana ma zapobiec temu zjawisku.

W projekcie ustawy zmieniono sposób wykonywania obowiązku przez podmioty zobowiązane oraz zasady uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa efektywności energetycznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 projektu ustawy – podmiot zobowiązany będzie musiał:

- 1) zrealizować przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, w wyniku których uzyskuje się określone oszczędności energii finalnej, potwierdzone audytem efektywności energetycznej, lub
- 2) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo efektywności energetycznej.

Obowiązek może być rozliczony przez podmiot zobowiązany do dnia 30 czerwca trzeciego roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek, chyba że podmiot ten wystąpi do Prezesa URE z wnioskiem o łączne rozliczenie obowiązku, w okresie dwu lub trzyletnim. W takim przypadku realizacja obowiązku następuje do dnia 30 czerwca roku następującego po ostatnim roku z dwu lub trzy-letniego okresu realizacji obowiązku.

Podmiot zobowiązany może w całości zrealizować swój obowiązek przez uiszczenie opłaty zastępczej, ale tylko wtedy, jeżeli wykaże, że w roku kalendarzowym, którego dotyczy ten obowiązek składał zlecenia kupna praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej w transakcjach sesyjnych, lecz z powodu niewystarczającej ilości ofert sprzedaży tych praw, lub gdy oferowana cena tych praw była wyższa niż jednostkowa opłata zastępcza, nie nabył praw na sześciu sesjach w ciągu roku kalendarzowego, którego dotyczy obowiązek.

Świadectwo efektywności energetycznej będzie wydawane dla potwierdzenia deklarowanej oszczędności energii finalnej wynikającej z realizacji określonego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej (rodzaje przedsięwzięć określono w art. 19 projektu ustawy; stanowią one katalog zamknięty). Znajduje to uzasadnienie w tym, że dyrektywa 2006/32/WE nie określała szczegółowo systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej. Natomiast dyrektywa 2012/27/UE stanowi, że łączny cel w zakresie oszczędności energii końcowej, który ma być osiągnięty do dnia 31 grudnia 2020 r., jest co najmniej równoważny osiągnięciu przez dystrybutorów energii lub przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii nowych oszczędności energii każdego roku, w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Wielkość oszczędności energii ustalono w wysokości 1,5% rocznego wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionego w ostatnim trzyletnim okresie przed dniem 1 stycznia 2013 r. W związku z tym, zgodnie z art. 14 projektu ustawy, zakres obowiązku dotyczącego realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej lub uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa efektywności energetycznej określono, począwszy od 2016 r., jako uzyskanie w każdym roku oszczędności energii finalnej w wysokości 1,5%:

- 1) ilości energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego, wyrażonej w toe, sprzedanych w danym roku odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium RP, pomniejszonej o ilość energii zaoszczędzonej przez odbiorców końcowych, określonej w oświadczeniu przedkładanym przez tych odbiorców;
- 2) ilości energii elektrycznej lub gazu ziemnego, wyrażonej w toe, zakupionych w danym roku:
 - a) na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium RP rynek regulowany, w transakcjach zawieranych we własnym

imieniu przez odbiorców końcowych będących członkami giełdy towarowej lub członkami rynku organizowanego przez podmiot prowadzący na terytorium RP rynek regulowany,

- b) poza giełdą towarową lub rynkiem organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowym, w transakcjach zawieranych we własnym imieniu przez odbiorców końcowych,
 - c) przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji realizowanych na zlecenie odbiorców końcowych;
- 3) ilości gazu ziemnego, wyrażonej w toe, sprowadzonego w danym roku na terytorium RP i zużytego na własny użytek inny, niż cele nieenergetyczne.

Konsekwencją możliwości realizacji ustawowego obowiązku przez odbiorcę końcowego za pośrednictwem towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego, jest nałożenie na przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót energią elektryczną lub gazem ziemnym obowiązku przekazania towarowemu domowi maklerskiemu lub domowi maklerskiemu deklaracji o ilości energii elektrycznej lub gazu ziemnego zakupionej w wyniku transakcji zawartej za pośrednictwem towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium RP rynek regulowany i zużytej na własny użytek oraz przeznaczonej do dalszej odsprzedaży, w terminie miesiąca od zakończenia roku kalendarzowego, w którym zakupiło energię elektryczną lub gaz ziemny w wyniku tej transakcji. Ponadto określono, że realizacja zlecenia nabycia energii elektrycznej lub gazu ziemnego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski może nastąpić po złożeniu przez składającego zlecenie zabezpieczenia na pokrycie kosztów wykonania przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw efektywności energetycznej.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 projektu ustawy, dla odbiorcy końcowego zużywającego energię elektryczną, który przedstawi oświadczenie o zrealizowaniu przedsięwzięcia służącego

poprawie efektywności energetycznej, obniżono próg zużycia energii elektrycznej do 100 GWh oraz przesunięto termin zakończenia tego przedsięwzięcia na nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r.

Zrezygowano również z obowiązku przeprowadzenia przetargu, w wyniku którego Prezes URE dokonuje wyboru przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, za które można uzyskać świadectwa efektywności energetycznej. Projektowana ustawa nie przewiduje już powyższego obowiązku. Stanowić to będzie znaczne uproszczenie procedury wydawania świadectw efektywności energetycznej. Rezygnacja z przetargów jest wynikiem negatywnych doświadczeń związanych z ich przeprowadzaniem w 2013 r. i 2014 r. Takie uproszczenie przepisów powinno znacznie przyspieszyć wydawanie świadectw efektywności energetycznej.

Projekt ustawy przewiduje wydawanie przez Prezesa URE, świadectwa efektywności energetycznej na wniosek podmiotu, u którego będzie realizowane przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej; lub podmiotu przez niego upoważnionego.

Zgodnie z projektem ustawy, świadectwa efektywności energetycznej nie będą wydawane za przedsięwzięcia, które zostały już zrealizowane. Jest to podyktowane koniecznością zapewnienia zgodności projektowanego systemu świadectw efektywności energetycznej z nowymi wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 (2014/C 200/01), a w szczególności z koniecznością zapewnienia tzw. efektu zachęty, warunkującego uznanie pomocy na cele związane z energią, jako zgodnej z rynkiem wewnętrznym. Należy zauważyć, iż zgodnie z ww. wytycznymi (tj. częścią 3.2.4.1 (50) – cytat: „Komisja uznaje, że pomoc nie stanowi zachęty dla beneficjenta w tych wszystkich przypadkach, w których prace nad projektem zostały rozpoczęte przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o przyznanie pomocy do władz krajowych. W takich przypadkach, jeśli beneficjent rozpoczyna realizację projektu przed złożeniem wniosku o pomoc, żadnej pomocy przyznanej na taki projekt nie uważa się za zgodną z rynkiem wewnętrznym.”).

Zgodnie z art. 20 ust. 2 projektu ustawy nie będzie można otrzymać świadectwa efektywności energetycznej dla przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej w następujących przypadkach:

- 1) jeżeli na ich realizację przyznano:
 - a) premię termomodernizacyjną w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów,
 - b) pomoc inwestycyjną, w przypadku gdy przyznanie tego świadectwa spowoduje przekroczenie dopuszczalnej wysokości pomocy publicznej na to przedsięwzięcie, przyjmując, że wartość praw majątkowych wynikających ze świadectwa stanowi iloczyn kwoty 1500 zł za tonę oleju ekwiwalentnego oraz ilości energii finalnej, planowanej do zaoszczędzenia średnio w ciągu roku, w wyniku realizacji tego przedsięwzięcia;
- 2) jeżeli w wyniku ich realizacji uzyskuje się oszczędność energii albo łączną oszczędność energii w ilości mniejszej niż 10 ton oleju ekwiwalentnego średnio w ciągu roku;
- 3) określonych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 15 ust.1;
- 4) zrealizowanych w celu wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1.

Do wydawania świadectwa efektywności energetycznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23) o wydawaniu zaświadczeń, jak miało to miejsce w obowiązującej ustawie. Ponadto wniosek o wydanie świadectwa efektywności energetycznej może być złożony za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422, z 2015 r. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 147).

Na podstawie sporządzonej „Ekspertyzy w zakresie efektywności energetycznej niezbędnej dla przygotowania projektu ustawy i rozporządzeń wykonawczych implementujących postanowienia dyrektywy 2012/27/UE – Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej” zdecydowano skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 7 ust. 2 lit. b dyrektywy, co powoduje, iż oszczędność energii finalnej możliwa do uzyskania do 2020 r. w wyniku wykonania obowiązku przez podmioty zobowiązane zależy od zużycia energii w przemysłowej części sektora EU-ETS. Zgodnie z przeprowadzonymi obliczeniami oszczędność energii finalnej z uwzględnieniem odliczenia przemysłowej części EU-ETS, która ma być uzyskana w okresie 2016–2020 powinna wynosić nie mniej niż 2645 tys. ton oleju ekwiwalentnego (art. 18 projektu ustawy).

W pozostałym zakresie przepisy dotyczące zasad uzyskiwania i umarzania świadectw efektywności energetycznej oraz sporządzania audytu efektywności energetycznej nie uległy istotnym zmianom.

Zasady przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa

Przepisy rozdziału 5 projektu ustawy wdrażają art. 8 dyrektywy 2012/27/UE.

Zgodnie z projektowaną ustawą, audyt energetyczny przedsiębiorstwa jest procedurą mającą na celu przeprowadzenie szczegółowych i potwierdzonych obliczeń dotyczących proponowanych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej oraz dostarczenie informacji o potencjalnych oszczędnościach energii. Zobowiązanym do jego przeprowadzenia lub do zlecenia jego przeprowadzenia, co cztery lata, będzie przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁴⁾), z wyjątkiem mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 104–106 tej ustawy.

Z obowiązku tego będzie zwolniony przedsiębiorca:

- 1) posiadający system zarządzania energią określony we właściwych normach lub
- 2) posiadający system zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie

– jeżeli w ramach tych systemów przeprowadzono audyt energetyczny przedsiębiorstwa.

Audyt energetyczny przedsiębiorstwa powinien być przeprowadzany przez podmiot niezależny od audytowanego przedsiębiorcy, posiadający wiedzę oraz doświadczenie zawodowe w przeprowadzaniu tego rodzaju audytu. Stąd w przypadku gdy audyt energetyczny przedsiębiorstwa jest przeprowadzany przez ekspertów audytowanego przedsiębiorcy, nie mogą oni być bezpośrednio zaangażowani w audytowaną działalność tego przedsiębiorcy.

Audyt energetyczny przedsiębiorstwa:

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65 i 352.

- 1) należy przeprowadzać na podstawie aktualnych, reprezentatywnych, mierzonych i możliwych do zidentyfikowania danych dotyczących zużycia energii oraz, w przypadku energii elektrycznej, zapotrzebowania na moc;
- 2) powinien zawierać szczegółowy przegląd zużycia energii w budynkach lub zespołach budynków, w instalacjach przemysłowych oraz w transporcie;
- 3) powinien opierać się, o ile to możliwe, na analizie kosztowej cyklu życia budynku lub zespołu budynków oraz instalacji przemysłowych, a nie na okresie zwrotu nakładów tak, aby uwzględnić oszczędności energii w dłuższym okresie, wartości rezydualne inwestycji długoterminowych oraz stopy dyskonta.

Przedsiębiorca będzie zobowiązany przechowywać, do celów kontrolnych, dane związane z audytem energetycznym przedsiębiorstwa, przez okres 5 lat. Będzie on również zobowiązany do zawiadomienia Prezesa URE o przeprowadzonym audycie energetycznym przedsiębiorstwa, w terminie 30 dni od dnia zakończenia jego przeprowadzania i dołączenia informacji o możliwych do uzyskania oszczędnościach energii, wynikających z przeprowadzonego audytu energetycznego przedsiębiorstwa.

Prezes URE na podstawie informacji przekazywanych przez przedsiębiorców będzie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje o:

- 1) liczbie przeprowadzonych audytów energetycznych przedsiębiorstwa;
- 2) liczbie przedsiębiorców, którzy przeprowadzili audyt energetyczny przedsiębiorstwa;
- 3) liczbie przedsiębiorców posiadających systemy zarządzania energią lub systemy zarządzania środowiskowego;
- 4) możliwych do uzyskania oszczędnościach energii, wynikających z przeprowadzonych audytów energetycznych przedsiębiorstwa.

Kary pieniężne

W projektowanych przepisach regulujących zasady nakładania kar pieniężnych za niewykonanie obowiązków wynikających z ustawy, kary pieniężne mają charakter kar administracyjnych. Kara pieniężna jest rodzajem sankcji karnoadministracyjnej. Kara ta nakładana jest w formie indywidualnego aktu administracyjnego za naruszenie obowiązujących przepisów prawa. Jest środkiem administracyjnokarnym o charakterze pieniężnym. Zasadność zastosowania, jak i wysokość administracyjnych kar pieniężnych podlega uznaniu administracyjnemu organu nakładającemu te kary.

Jednakże organ nakładający administracyjne kary pieniężne ma obowiązek zastosowania nie tylko krajowych norm prawnych w tym zakresie, ale także aktów o charakterze międzynarodowym. Do aktów tych zaliczyć należy m.in.:

- 1) zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 13.02.1991 r. w sprawie sankcji administracyjnych (zob. Recommendation No R (91) 1 of the Committee of Ministers to Member States on Administrative Sanctions, Recommendations, Resolutions and Declarations of the Committee of Ministers 1991, Council of Europe, Strasbourg 1995);
- 2) rezolucję Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 28.09.1977 r. (Resolution No R (77) 31 on the Protection of the Individual in Relation to the Acts of Administrative Authorities, Resolutions of the Committee of Ministers 1977, Council of Europe, Strasbourg 1979), dotyczącą ochrony jednostki w sprawach rozstrzyganych aktami administracyjnymi.

W projekcie ustawy enumeratywnie wymieniono czyny podlegające karze. Określono, które czyny podlegają karze w wysokości do 10% przychodu ukaranego przedsiębiorstwa energetycznego lub odbiorcy końcowego, lub towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego, osiągniętego w roku podatkowym poprzedzającym rok nałożenia kary, a które w wysokości nieprzekraczającej 3 000 000 zł, i które w wysokości nie wyższej niż 5% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Zmniejszono w drugim przypadku górną granicę kary, która do tej pory wynosiła 2 000 000 euro i w ocenie odbiorców i wykonawców przepisów ustawy była niewspółmiernie wysoka do przewinienia.

Ustalając wysokość kar pieniężnych, Prezes URE będzie uwzględniał zakres naruszeń, powtarzalność naruszeń oraz możliwości finansowe ukaranego podmiotu. Jednocześnie dodano przepis, że Prezes URE będzie mógł odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim Prezes URE powziął o tym wiadomość.

Celem instytucji odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej jest zliberalizowanie norm w zakresie kar pieniężnych, w szczególności przez przyznanie Prezesowi URE (i tylko Prezesowi URE) uprawnienia do podjęcia przedmiotowej decyzji w sytuacji, gdy adresat kary pieniężnej w przeszłości zachowywał się sprzecznie z normami jednakże

następnie zmienił swoje postępowanie. Odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej stanowi nowy instrument formalnoprawny, uprawniający Prezesa URE do wykorzystania, w sytuacji zaistnienia przesłanek pozytywnych dla adresata kary pieniężnej.

Kara pieniężna wymierzana będzie w drodze decyzji, na którą służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URE będzie toczyć się według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Tryb wskazany w projekcie ustawy jest tożsamy z trybem wymierzania kar pieniężnych za niedopełnienie obowiązków określonych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

Zgodnie z projektem ustawy – kara pieniężna za niedopełnienie obowiązków będzie uiszczana na rachunek bankowy właściwego urzędu skarbowego, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja Prezesa URE o wymierzeniu kary pieniężnej stała się prawomocna.

Wpływy z tytułu kar pieniężnych będą stanowiły dochód budżetu państwa. Kary pieniężne będą podlegać ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Natomiast zgodnie z art. 52 ust. 2 projektu ustawy, kary pieniężne wymierzane na podstawie art. 35 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, płatne po dniu wejścia w życie ustawy będą uiszczane na rachunek bankowy właściwego urzędu skarbowego.

Zmiany w przepisach obowiązujących

Projekt ustawy w rozdziale 8 wprowadza zmiany w ustawach: z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko oraz z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o efektywności energetycznej.

Najwięcej zmian wprowadzono w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, gdyż dyrektywa 2012/27/UE obejmuje swoim zakresem również zagadnienia na styku tej ustawy i ustawy o efektywności energetycznej.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne wprowadzono art. 9y–9zb i art. 10a–10c oraz dokonano odpowiednich zmian w art. 5, art. 7b, art. 9a, art. 16a, art. 18–20 i art. 45a oraz uchylono art. 9n. Projektowane przepisy wdrażają art. 14 i art. 9 dyrektywy 2012/27/UE.

Projektowane artykuły 9y–9zb dodane w ustawie – Prawo energetyczne transponują art. 14 ust. 10 dyrektywy 2012/27/UE.

Zgodnie z art. 14 ust. 10 dyrektywy 2012/27/UE „...państwa członkowskie zapewniają, aby można było zagwarantować pochodzenie energii elektrycznej wytworzonej w procesie wysokosprawnej kogeneracji zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami określonymi przez każde państwo członkowskie. Państwa członkowskie zapewniają, aby wspomniana gwarancja pochodzenia spełniała wymogi i zawierała co najmniej informacje określone w załączniku X. Państwa członkowskie uznają wzajemnie swoje gwarancje pochodzenia, wyłącznie jako dowód na potwierdzenie informacji, o których mowa w niniejszym ustępie....”

W art. 9y zdefiniowana została gwarancja pochodzenia, która oznacza dokument poświadczający, że określona w tym dokumencie ilość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej została wytworzona w wysokosprawnej kogeneracji.

Zgodnie z projektowanymi przepisami gwarancję pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji. Wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia składa się do operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania została przyłączona jednostka kogeneracji, w terminie 30 dni od dnia zakończenia wytworzenia danej ilości energii elektrycznej objętej wnioskiem.

Zgodnie z załącznikiem X pkt b do dyrektywy 2012/27/UE, w projektowanym art. 9y ust. 4 określono, jakie szczegółowe dane powinien zawierać wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia.

Projekt ustawy nakłada obowiązek na operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, aby w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia, przekazał ten wniosek Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, wraz z potwierdzeniem ilości wytworzonej energii elektrycznej w jednostce kogeneracji i wprowadzonej do sieci. W przypadku gdy wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia nie zawiera wszystkich wymaganych danych, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

Zgodnie z projektem ustawy Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydaje gwarancję pochodzenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania rocznego określającego rzeczywiste dane dotyczące energii wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji.

Gwarancję pochodzenia wydaje się w postaci elektronicznej i przekazuje się bezpośrednio do rejestru gwarancji pochodzenia, którego zasady funkcjonowania określone zostały w projektowanym art. 9zb.

Rejestr ten jest prowadzony przez podmiot prowadzący:

- 1) giełdę towarową w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych lub
- 2) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, organizujący obrót świadectwami efektywności energetycznej.

Prezes URE przekazuje informacje o wydanych oraz uznanych gwarancjach pochodzenia podmiotowi prowadzącemu rejestr gwarancji pochodzenia.

Podmiot prowadzący rejestr gwarancji pochodzenia wydaje przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wpisanemu do rejestru gwarancji pochodzenia dokument potwierdzający, że określona w tym dokumencie ilość energii wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub do sieci przesyłowej została wytworzona w wysokosprawnej kogeneracji. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wpisane do rejestru gwarancji pochodzenia informuje pisemnie Prezesa URE oraz podmiot prowadzący rejestr gwarancji

pochodzenia o przekazaniu gwarancji pochodzenia odbiorcy końcowemu, w terminie 7 dni od dnia jej przekazania. Projekt ustawy reguluje, iż wpis do rejestru gwarancji pochodzenia oraz zmiany dokonane w tym rejestrze podlegają opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia tego rejestru.

Zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Prezes URE odmawia uznania gwarancji pochodzenia, gdy wystąpią uzasadnione wątpliwości co do jej autentyczności lub wiarygodności. Gwarancja pochodzenia jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia jej wydania.

Dodane artykuły 10a–10c ustawy – Prawo energetyczne stanowią implementację art. 14 dyrektywy 2012/27/UE.

Zgodnie z art. 14 ust. 3 dyrektywy 2012/27/UE – „na użytek kompleksowej oceny potencjału zastosowania wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych państwa członkowskie przeprowadzają analizę kosztów i korzyści, której zakres obejmuje ich terytorium i która uwzględnia warunki klimatyczne, wykonalność ekonomiczną i poprawność techniczną, zgodnie z załącznikiem IX część 1. Analiza kosztów i korzyści umożliwi łatwiejsze określenie najbardziej efektywnych pod względem zasobów i najbardziej opłacalnych rozwiązań, umożliwiających spełnienie wymogów w zakresie ogrzewania i chłodzenia. (...)”.

Na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, przesyłaniem i dystrybucją ciepła oraz przedsiębiorców planujących budowę lub znaczną modernizację jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej lub chłodniczej po dniu 5 czerwca 2014 r. nałożono obowiązek sporządzenia analizy kosztów i korzyści budowy lub modernizacji tej jednostki, mającej na celu określenie najbardziej efektywnych pod względem zasobów oraz opłacalnych rozwiązań umożliwiających spełnienie wymogów w zakresie ogrzewania i chłodzenia. Analiza ta będzie zawierała analizę ekonomiczną obejmującą analizę finansową, która odzwierciedla rzeczywiste przepływy pieniężne z nakładów inwestycyjnych poniesionych na budowę jednostki wytwórczej oraz planowane koszty jej eksploatacji. Analiza będzie sporządzana na podstawie opisu planowanej budowy lub znacznej modernizacji jednostki wytwórczej.

Od niniejszej analizy uzależniono możliwość uczestniczenia w przetargu na budowę nowych mocy wytwórczych lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię.

W projektowanym art. 10b ustawy – Prawo energetyczne określono szczegółowo zawartość niniejszej analizy w konkretnym przypadku. Zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE, budowa urządzeń, instalacji lub sieci służących wychwytywaniu dwutlenku węgla w celu jego podziemnego składowania w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196, późn. zm.) nie będzie stanowić przebudowy jednostki wytwórczej oraz elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej. Ponadto, wyłączono stosowanie tego przepisu do jednostek wytwórczych w okresach szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz do rezerw zdolności wytwórczych pracujących przez okres nie dłuższy niż 1500 godzin w roku, obiektu energetyki jądrowej, oraz urządzeń, instalacji i sieci niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla. W przypadku budowy lub przebudowy elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej oraz budowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, lub przyłączenia do tej sieci jednostki wytwórczej o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej przekraczającej 20 MW, lub przebudowy tej jednostki wytwórczej przedsiębiorstwo energetyczne oraz podmiot planujący budowę lub modernizację jednostki wytwórczej po dniu 5 czerwca 2014 r. przeprowadzają analizę kosztów i korzyści we współpracy z przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się przesyłaniem i dystrybucją ciepła lub chłodu.

Art. 10c projektu zmiany ustawy – Prawo energetyczne implementuje art. 14 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE. Zgodnie z jego przepisami, na ministra właściwego do spraw energii nałożono obowiązek sporządzenia oceny potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych, oraz powiadomienia o jej sporządzeniu Komisji Europejskiej. Na żądanie Komisji Europejskiej minister właściwy do spraw energii będzie zobowiązany zaktualizować niniejszą ocenę. Do zadań własnych gminy również będzie należało sporządzenie niniejszej oceny, z tymże w zakresie ograniczonym do obszaru gminy. Ocenę tę ustanowiono również obligatoryjnym elementem projektu planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Efektywny

energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy został zdefiniowany w art. 7b ust. 4. Przez efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy, zgodnie z art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/12/UE, rozumie się system ciepłowniczy lub chłodniczy, w którym do produkcji ciepła lub chłodu wykorzystuje się co najmniej w:

- 1) 50% energię ze źródeł odnawialnych lub
- 2) 50% ciepło odpadowe, lub
- 3) 75% ciepło pochodzące z kogeneracji, lub
- 4) 50% połączenie takiej energii i ciepła.

Proponowane zmiany art. 45a ustawy – Prawo energetyczne, regulującego zasady ustalania opłat za dostarczane do odbiorcy paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło, wynikają z konieczności wdrożenia art. 9 dyrektywy 2012/27/UE. Dyrektywa ta wprowadza obowiązek wyposażenia, do dnia 31 grudnia 2016 r., lokali znajdujących się w budynkach wielolokalowych, tam gdzie jest to technicznie wykonalne i opłacalne, w ciepłomierze lub wodomierze ciepłej wody. W związku z powyższym odpowiedniej zmianie uległ art. 45a ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. Zmiany art. 45a ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne regulującego wymagania dla metody rozliczania kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale mieszkalne i użytkowe w budynku wielolokalowym, polegają na dookreśleniu zwrotu „prawidłowych warunków eksploatacji budynku i lokali” przez dodanie, że chodzi w tym przypadku o temperaturę i wentylację. Ponadto, w zależności od warunków technicznych budynków i lokali, wybrana metoda powinna uwzględniać ilości ciepła dostarczanego do lokalu z pionów grzewczych lub przenikania pomiędzy lokalami, oszacowanego w szczególności na podstawie rejestracji temperatury powietrza w lokalu, jeżeli jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione. Uregulowano również przypadek, gdy użytkownik lokalu nie udostępni ciepłomierzy, wodomierzy ciepłej wody lub urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów w celu dokonania ich odczytu lub gdy nastąpiła ingerencja w ten przyrząd lub urządzenie w celu zafałszowania jego pomiarów lub wskazań. W takiej sytuacji właściciel lub zarządca budynku może dochodzić od użytkownika lokalu odszkodowania na zasadach ogólnych albo obciążyć użytkownika lokalu (w okresie rozliczeniowym) nie więcej niż półtorakrotnością iloczynu średniej wartości kosztów ogrzewania: m^3 kubatury budynku wielolokalowego i kubatury użytkowanego lokalu albo m^2 powierzchni budynku wielolokalowego i powierzchni użytkowanego lokalu. W przypadku przekroczenia pewnych progów ilości ciepła

dostarczanego do budynku wielolokalowego, na właściciela lub zarządcę budynku nałożono obowiązek wykonania audytu energetycznego tego budynku w celu określenia przyczyn nadmiernej energochłonności i wskazania sposobów ograniczenia zużycia ciepła przez ten budynek lub zmiany zamówionej mocy cieplnej.

Projekt ustawy nie przewiduje nałożenia obowiązku wyposażenia budynków lub lokali w liczniki do pomiaru zużycia energii chłodniczej, a także w indywidualne podzielniki kosztów ciepła, z uwagi na brak takich urządzeń, które podlegałyby prawnej kontroli metrologicznej.

Zmiany wprowadzane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska dostosowują brzmienie art. 401 ust. 7 pkt 4a tej ustawy do projektowanej ustawy.

Natomiast zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko polegają na nałożeniu obowiązku dołączania do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach analizy kosztów i korzyści, która będzie sporządzana zgodnie z projektem zmian ustawy – Prawo energetyczne. Analiza kosztów i korzyści wymagana jest dla instalacji wytwórczych już od 20 MW mocy nominalnej cieplnej, dla których to projektów (niezależnie od zainstalowanej mocy) wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko stanowiąca podstawę wydawania zezwoleń na budowę tych instalacji. Ponadto w art. 14 dyrektywy 2012/27/UE Komisja Europejska wskazuje na możliwość zastosowania regulacji projektowanej w przedmiotowej ustawie. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, „analiza kosztów i korzyści może być częścią oceny wpływu na środowisko, przewidzianej w dyrektywie 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko”.

Przepisy przejściowe

Art. 47 projektu ustawy nakłada na ministra właściwego do spraw energii obowiązek przekazania po raz pierwszy krajowego planu działań Komisji Europejskiej w terminie do dnia 30 kwietnia 2017 r., zaś art. 48 na Zarząd NFOŚiGW obowiązek przekazania po raz pierwszy sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw energii w terminie do dnia 31 lipca 2017 r.

Przepis art. 49 projektu ustawy, nakłada na przedsiębiorcę niebędącego mikro, małym ani średnim przedsiębiorcą obowiązek sporządzenia pierwszego audytu energetycznego przedsiębiorstwa, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Jednocześnie przedsiębiorca może zgłosić jako pierwszy audyt energetyczny przedsiębiorstwa przeprowadzony po dniu 5 grudnia 2012 r. ale przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli spełnia on wymagania określone w ustawie.

Właściciele lub zarządców lokali zobowiązano (art. 50) do wyposażenia lokali, o ile będzie to technicznie wykonalne i opłacalne, w ciepłomierze lub wodomierze ciepłej wody do dnia 31 grudnia 2016 r.

W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych w projekcie ustawy (art. 51) wskazano, że do wykonania i rozliczenia wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 oraz w art. 23 ust. 3 obowiązującej ustawy, oraz w zakresie kar pieniężnych za niedopełnienie tego obowiązku, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art. 53 projektu ustawy świadectwa efektywności energetycznej wydane na podstawie obowiązującej ustawy zachowają ważność.

Natomiast zgodnie z przepisami art. 52 projektu ustawy opłaty zastępcze, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 obowiązującej ustawy, uiszczane na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej po dniu wejścia w życie ustawy będą stanowić przychód tego Funduszu i będą uwzględniane przy ustalaniu wysokości zobowiązania określonego w art. 401c ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Kary pieniężne wymierzone zaś na podstawie art. 35 obowiązującej ustawy płatne będą uiszczane na rachunek bankowy właściwego urzędu skarbowego.

Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie przepisów projektowanej ustawy (art. 54) dotyczących świadectw efektywności energetycznej oraz przetargów, będzie stosować się przepisy dotychczasowe.

Ponadto w związku z wydłużonym obowiązywaniem niektórych przepisów (art. 48 obowiązującej ustawy) należało utrzymać w mocy odpowiednie przepisy wykonawcze.

Przepisy końcowe

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Należy podkreślić, iż projektowana ustawa nie określa warunków wykonywania działalności gospodarczej (kontynuacja dotychczasowej działalności).

W związku z powyższym, a także mając na uwadze przekroczenie terminu wyznaczonego na implementację dyrektywy 2012/27/UE, uchwała nr 20 Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) nie ma zastosowania.

Niezależnie od powyższego określone w projekcie ustawy trzydziestodniowe *vacatio legis* jest zgodne z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz na podstawie § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063), projekt ustawy został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji.

W trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa następujące podmioty zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w 2014 r.:

Polska Izba Przemysłu Chemicznego

Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu FOEEiG

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie IGCP

Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych PTEZ

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo PGNIG,

a następnie do kolejnej wersji projektu w 2015 r. poniższe podmioty:

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo PGNIG – zgłoszenie w dniu 13.02.2015 r.

Pan Jan Twardowski – zgłoszenie w dniach 19 i 20.02.2015 r.

ENERGA OPERATOR SA – zgłoszenie w dniu 20.02.2015 r.

ENERGA OBRÓT SA – zgłoszenie w dniu 27.02.2015 r.

Towarzystwo Obrotu Energią TOE – zgłoszenie w dniu 16.03.2015 r.

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie IGCP – zgłoszenie w dniu 9.06.2015 r.

Pan Jarosław Kapłański – zgłoszenie w dniu 9.07.2015 r.

ENERGA SA – zgłoszenie w dniu 3.08.2015 r.

Zgłaszane przez te podmioty uwagi dotyczyły głównie przywrócenia opłaty zastępczej, uzupełnienia obowiązku umarzania świadectw efektywności energetycznej o kwestie związane z zakupem gazu ziemnego „na granicy” oraz wprowadzenia etapu prekwalifikacji w ich wydawaniu, rozszerzenia wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, np. przez dodanie szkoleń i kształcenia odbiorców końcowych, a następnie uzgadniania go z zainteresowanymi stronami w formie rozporządzenia, czy też wprowadzenia definicji dla pojęć niewykorzystywanych w projekcie ustawy i zmiany terminów realizacji zadań określonych sztywno w dyrektywie. Odnosząc się do zgłaszanych uwag, ME rozważył możliwość realizacji malejącej co roku części obowiązku przez uiszczenie opłaty zastępczej oraz uwzględniania w zakresie obowiązku kwestii związanych z zakupem gazu ziemnego poza granicami RP, jednak w szeregu przypadkach nie uwzględnił uwag, gdyż wykraczały one poza zakres implementacji dyrektywy, powodując zbędne doszczegółowienie jej wymagań. Wiele z tych uwag wykraczało poza zakres projektowanych zmian ustawowych lub było niezgodnych z zasadami techniki legislacyjnej. Wykaz ww. podmiotów wraz ze zgłoszeniami stanowi załącznik nr 1 do uzasadnienia.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi uzyskania opinii organów i instytucji Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o efektywności energetycznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Energii, Ministerstwo współpracujące – Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Krzysztof Tchórzewski</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Dąbrowski Kierujący Departamentem Energetyki Tomasz.Dabrowski@mg.gov.pl +48 22 693 57 52</p>	<p>Data sporządzenia: 09.03.2016 r.</p> <p>Źródło: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE</p> <p>Nr w wykazie prac: UC 31</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak spójności polskiego porządku prawnego z prawodawstwem UE, polegający na:

- 1) braku wyznaczenia celów w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. przez ustalenie ram prawnych;
- 2) braku środków służących wspieraniu efektywności energetycznej, zapewniających osiągnięcie celów klimatyczno-energetycznych na 2020 r. oraz dalszą poprawę efektywności energetycznej po roku 2020.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W odniesieniu do problemu nr 1 rekomenduje się wprowadzenie przepisów prawnych ustalających cele w zakresie oszczędności energii do 2020 r. dla sektora publicznego oraz w odniesieniu do systemu świadectw efektywności energetycznej.

W odniesieniu do problemu nr 2 rekomenduje się wprowadzenie przepisów prawnych określających:

- krajowy plan działań w zakresie efektywności energetycznej,
- zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej,
- zasady przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa.

Rezultatem wdrożenia proponowanych rozwiązań będzie poprawa efektywności energetycznej polskiej gospodarki, a także zapewnienie realizacji celów na rok 2020.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Termin implementacji dyrektywy został ustanowiony na dzień 5 czerwca 2014 r. Obecnie nie wszystkie państwa członkowskie UE transponowały przedmiotową dyrektywę.

Według informacji Komisji Europejskiej, dostępnej na stronie programu UE pn. ENSPOL, tj.

<http://enspol.eu/sites/default/files/Article%207%20EED%20State-of-Play%20-%20EC.pdf>

art. 7 przedmiotowej dyrektywy będzie wdrożony lub został wdrożony (tj. zgodnie z przekazanymi notyfikacjami przez państwa członkowskie na podstawie art. 7 ust. 9 dyrektywy 2012/27/UE) przez zastosowanie w całości lub części systemu białych certyfikatów w 17 państwach UE, tj.:

- przez wprowadzenie systemów zobowiązujących do oszczędności energii, tzw. białych certyfikatów – w Bułgarii, Danii, Luksemburgu, Polsce,
- przez wprowadzenie systemu białych certyfikatów połączonego z innymi alternatywnymi środkami poprawy efektywności energetycznej m.in. w: Wielkiej Brytanii, Włoszech, Austrii, Estonii, Hiszpanii, Belgii, Francji, Węgrzech, Irlandii, na Łotwie oraz na Litwie.

Z kolei wprowadzenie podejścia alternatywnego w stosunku do systemu białych certyfikatów zadeklarowały m.in.: Cypr, Chorwacja, Czechy, Niemcy, Finlandia, Holandia, Portugalia, Szwecja, Rumunia. Przykładowo, alternatywne podejście w Niemczech oparte zostało m.in. na systemie dobrowolnych porozumień w przemyśle, sektorowych regulacjach administracyjnych (np. dot. kwestii opodatkowania), a także zastosowaniu innych programów mających na celu poprawę efektywności energetycznej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Institucje publiczne szczebla rządowego	242 budynki	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, notyfikacja podejścia alternatywnego w zakresie implementacji art. 5 dyrektywy 2012/27/UE	Obowiązek pełnienia wzorcowej roli w zakresie efektywności energetycznej.
Institucje publiczne szczebla lokalnego	55 000¹⁾	Według informacji zawartych w opracowaniu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową z 1999 roku pt. <i>Zakres sektora publicznego w Polsce</i> (autorzy: E. Malinowska, W. Misiąg, A. Miedzielski, J. Pancewicz);	Zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE państwa członkowskie zachęcają instytucje publiczne, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, z należyтым uwzględnieniem ich odpowiednich kompetencji i struktury administracyjnej, aby: <ul style="list-style-type: none"> – naśladowały wzorce postępowania ich instytucji rządowych polegające na nabywaniu jedynie produktów i usług o bardzo dobrych właściwościach w zakresie efektywności energetycznej, – przyjęły plan na rzecz efektywności energetycznej zawierający szczegółowe cele i działania w zakresie oszczędności energii i jej efektywności, – wprowadziły system zarządzania energią, obejmujący audyty energetyczne, – w stosownych przypadkach korzystały z przedsiębiorstw usług energetycznych i umów o poprawę efektywności energetycznej do finansowania renowacji i wdrażania planów utrzymania lub poprawy efektywności energetycznej w perspektywie długoterminowej.
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Prezesowi URE zostały powierzone obowiązki w zakresie administrowania systemem świadectw efektywności energetycznej oraz zadania związane z weryfikacją audytów energetycznych.
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Przedłużenie funkcjonowania systemu świadectw efektywności energetycznej,

¹⁾ Prawdopodobnie liczba tych jednostek i instytucji uległa do dnia dzisiejszego zwiększeniu (obecnie nie są prowadzone statystyki liczby wszystkich jednostek sektora finansów publicznych).

			w tym częściowe utrzymanie możliwości rozliczania obowiązku w zakresie efektywności energetycznej przez uiszczenie opłaty zastępczej, będzie oddziaływać także na funkcjonowanie NFOŚiGW.
Duże przedsiębiorstwa	2583 ²⁾	Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2012 r., GUS	Obowiązek sporządzenia audytu energetycznego do dnia 5 grudnia 2015 r. oraz co najmniej, co cztery lata od daty poprzedniego audytu energetycznego. Według informacji uzyskanych m.in. z NFOŚiGW, KAPE, NAPE, koszt sporządzenia audytu energetycznego może wynosić nawet do kilkuset tysięcy PLN, a w niektórych przypadkach nawet przekraczać 1 mln PLN – w zależności od specyfiki danego przedsiębiorstwa.
Sprzedawcy energii odbiorcom końcowym	Liczba podmiotów sprzedających ciepło do odbiorców końcowych – ok. 400 Liczba podmiotów sprzedających gaz do odbiorców końcowych – ok. 97 Liczba podmiotów sprzedających energię elektryczną do odbiorców końcowych - 145	Sprawozdanie URE-C1, Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za rok 2014 <i>Questionnaire on European electricity market indicators</i> , Eurostat 2012	Obowiązek w zakresie realizacji określonego poziomu oszczędności energii.
Odbiorcy przemysłowi	33	Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr 44 /2014 w sprawie wykazu odbiorców przemysłowych na rok 2015	Zgodnie z art. 13 projektu ustawy przedsiębiorcy przemysłowi mogą skorzystać z realizacji obowiązku poprawy efektywności energetycznej przez złożenie oświadczenia o zrealizowaniu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, dających efekt w postaci ograniczenia zużycia energii elektrycznej w przeliczeniu na wielkość

²⁾ Zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa niebędące MŚP zostały poddane audytowi energetycznemu. Zgodnie z art. 2 pkt 26 MŚP oznaczają przedsiębiorstwa zdefiniowane w tytule I załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikro- oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Do kategorii mikro- oraz małych i średnich przedsiębiorstw należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i którego roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR lub całkowita roczna kwota bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR. Podana wartość liczbowa jest wartością szacunkową. Została oszacowana na podstawie danych dotyczących przychodów dużych przedsiębiorstw wskazanych w publikacji GUS „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2012 r.”.

			produkcji (nie mniej niż 1,5%/rok).
Dostawcy środków poprawy efektywności energetycznej, tj. Przedsiębiorstwa Oszczędzania Energii – ESCO	40	Centrum Badań i Innowacji Pro-akademia, <i>Analizy i ekspertyzy sporządzenia i oceny Krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej</i>	Przewiduje się, iż projekt ustawy stworzy popyt na przedsięwzięcia w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz w zakresie sporządzania audytów efektywności energetycznej
Podmioty sporządzające audyty efektywności energetycznej	1300 zrzeszonych³⁾	Według informacji uzyskanych od <i>Zrzeszenia Audytorów Energetycznych</i>	W projekcie ustawy określone zostały zasady sporządzania audytów efektywności energetycznej, a także weryfikacji tych audytów.
Gospodarstwa domowe	13,5 mln	GUS, <i>Zużycie energii w gospodarstwach domowych w 2014 r.</i>	Projekt ustawy będzie pośrednio oddziaływał na te podmioty. Pośrednio podmioty powinny osiągnąć korzyści z projektowanej regulacji, gdyż wzrośnie poziom bezpieczeństwa energetycznego kraju i będzie niższy poziom zanieczyszczeń generowanych w procesie wytwarzania, przesyłu i wykorzystywania energii.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Ponadto projekt ustawy został uzgodniony z następującymi instytucjami:

- Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”,
- Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- Forum Związków Zawodowych,
- Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych LEWIATAN,
- Business Centre Club,
- Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związkiem Rzemiosła Polskiego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki												

³⁾ Według informacji ZAE spośród 1300 zrzeszonych audytorów, aktywnych jest ok. 500.

(oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Zadania ustawowe nałożone na Prezesa URE będą sfinansowane w ramach limitu wydatków określonych w części 50 budżetu państwa, bez konieczności jego zwiększania.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Jak wskazano w pkt 1 projekt ustawy ma na celu dostosowanie polskiego porządku prawnego do prawodawstwa UE. W związku z tym projekt ustawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyznacza cele w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. – wprowadza środki służące wspieraniu efektywności energetycznej, zapewniające osiągnięcie celów klimatyczno-energetycznych na 2020 r. oraz dalszą poprawę efektywności energetycznej po roku 2020.
--	--

Należy podkreślić, iż rozwiązania oraz cele zawarte w projekcie ustawy nie wykraczają poza zakres dyrektywy 2012/27/UE.

Przedmiotowy projekt ustawy ma na celu przyczynienie się do realizacji celu UE w zakresie efektywności energetycznej, ustalonego w ramach pakietu klimatyczno-energetycznego, tj. celu zmniejszenia zużycia energii pierwotnej w UE o 20% w odniesieniu do prognoz na rok 2020 wg. scenariusza *business as usual*.

W związku z tym art. 3 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE zobligował państwa członkowskie do ustalenia krajowych celów indykatorywnych na rok 2020, które przyczynią się do realizacji ww. celu dla UE. Zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE, Polska notyfikowała Komisji Europejskiej krajowy cel indykatorywny w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. Cel ten został także określony w *Krajowym Planie Działań dotyczącym efektywności energetycznej dla Polski 2014*.

Cel indykatorywny w zakresie efektywności energetycznej dla Polski rozumiany jest, jako osiągnięcie, w latach 2010–2020, ograniczenia zużycia energii pierwotnej o 13,6 Mtoe, co w warunkach wzrostu gospodarczego oznacza także poprawę efektywności energetycznej gospodarki. Cel na rok 2020 został ustalony na podstawie danych opracowanych w ramach analiz i prognoz przeprowadzonych na potrzeby dokumentu rządowego „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”. Z analiz tych wynika, że ograniczenie zużycia energii pierwotnej będzie rezultatem szeregu już wdrożonych przedsięwzięć, jak również realizacji ambitnych działań służących poprawie efektywności energetycznej zapisanych w polityce energetycznej państwa.

Tabela nr 1. Cel w zakresie efektywności energetycznej na 2020 rok ustalony na podstawie dyrektywy 2012/27/UE

	Cel w zakresie efektywności energetycznej
	Ograniczenie zużycia energii pierwotnej w latach 2010–2020 (Mtoe)
2020	13,6

Należy podkreślić, iż obecnie krajowy cel w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020 nie ma charakteru obligatoryjnego.

Z uwagi na brak obowiązkowego charakteru, podana w powyższej tabeli orientacyjna wartość docelowa oszczędności energii na rok 2020, nie została wprowadzona do projektu przedmiotowej ustawy.

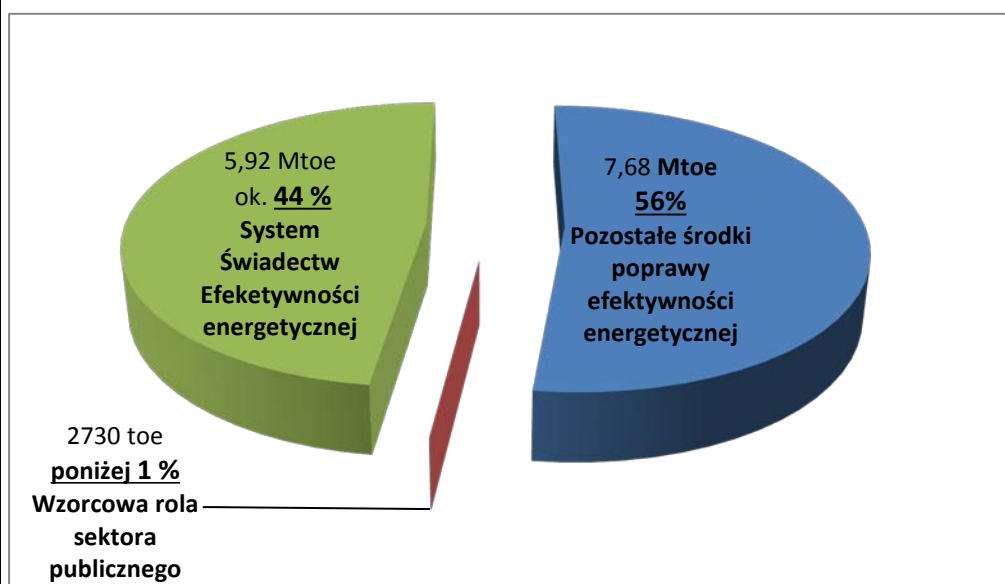
Niemniej jednak ustawa wprowadza dwa obowiązkowe cele w zakresie efektywności energetycznej, tj. w odniesieniu do systemu świadectw efektywności energetycznej oraz cel dla

instytucji rządowych w ramach pełnienia przez nie wzorcowej roli w zakresie efektywności energetycznej. Wynikają one wprost z przepisów dyrektywy 2012/27/UE.

Tabela nr 2. Cele w zakresie efektywności energetycznej na lata 2014–2020

	Cele w zakresie efektywności
System świadectw efektywności energetycznej	3,67 Mtoe energii finalnej (tj. 5,92 Mtoe energii pierwotnej – przyjęto współczynnik konwersji – 0,62 średnio dla gospodarki ⁴⁾)
Wzorcową rolę instytucji rządowych	2730 toe energii pierwotnej ⁵⁾

Wykres nr 1. Udział celów w zakresie efektywności energetycznej dla systemu białych certyfikatów oraz dla sektora publicznego w realizacji orientacyjnego celu na rok 2020 (tj. 13,6 Mtoe energii pierwotnej).

Przy założeniu realizacji ww. celów w zakresie świadectw efektywności energetycznej oraz celu w zakresie wzorcowej roli sektora publicznego, wskazanych w projektowanej ustawie, zrealizowane zostanie ok. 44% orientacyjnego celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020.

System świadectw efektywności energetycznej – cel w zakresie efektywności energetycznej

Zgodnie z art. 7 ust. 9 dyrektywy 2012/27/UE, w dniu 5 grudnia 2013 r., Ministerstwo Gospodarki, notyfikowało Komisji Europejskiej system świadectw efektywności energetycznej. Szczegółową informację nt. sposobu wyliczenia celu dla systemu białych certyfikatów zawiera załącznik nr 1.

Po przeprowadzeniu analiz zdecydowano, aby przyjąć do realizacji program standardowy, 1,5% rocznie do 2020 r., to jest 10,5%, zgodnie z art. 7 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE, co

⁴⁾ Zgodnie z informacją zawartą w notyfikacji do Komisji Europejskiej art. 7 dyrektywy 2012/27/UE, cel w zakresie systemu świadectw efektywności energetycznej w ramach obecnego systemu w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 marca 2016 r. powinien wygenerować oszczędności energii na poziomie 1,1 Mtoe, co w sumie z planowanym do osiągnięcia celem w przedmiotowym projekcie ustawy tj. 2,6 Mtoe, powinno przynieść oszczędności na poziomie ok. 3,7 Mtoe.

⁵⁾ Wartość docelowa rocznej oszczędności energii pierwotnej dla 2014 roku wyniosła 4536 MWh, tj. 390 ton oleju ekwiwalentnego (toe). Przyjmując założenie, że obowiązek uzyskiwania oszczędności energii pierwotnej będzie corocznie na takim samym poziomie, wartość docelowa tej oszczędności uzyskana do dnia 31 grudnia 2020 r. wyniesie 7 x 390 toe = 2730 toe.

odpowiada osiągnięciu oszczędności energii finalnej w 2020 r. na poziomie 3,67 Mtoe.

Wzorcowa rola instytucji rządowych – cel w zakresie efektywności energetycznej.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE każde państwo członkowskie zapewnia, aby od dnia 1 stycznia 2014 r. 3% całkowitej powierzchni ogrzewanych lub chłodzonych budynków będących własnością jego instytucji rządowych oraz przez nie zajmowanych było poddawane corocznej renowacji w celu spełnienia przynajmniej wymogów minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej, które ustaliło przy zastosowaniu art. 4 dyrektywy 2010/31/UE.

Art. 5 ust. 6 ww. dyrektywy dopuszcza także wprowadzenie tzw. rozwiązania alternatywnego względem art. 5 ust. 1–5.

W dniu 31 grudnia 2013 r. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju notyfikowało Komisji Europejskiej podejście alternatywne. Wartość docelowa oszczędności energii na rok 2020 w budynkach instytucji rządowych będzie wynosiła 2730 toe.

Natomiast roczna wartość docelowa oszczędności energii w budynkach instytucji rządowych będzie wynosiła 390 toe. Szczegółowe informacje na temat notyfikowanego Komisji Europejskiej podejścia alternatywnego zawiera załącznik nr 2.

Inne środki poprawy efektywności energetycznej przewidziane w projekcie ustawy

Oprócz systemu świadectw efektywności energetycznej oraz wzorcowej roli instytucji rządowych, projekt ustawy wprowadza także wymagania w zakresie sporządzania audytu efektywności energetycznej, zasady weryfikacji audytów energetycznych przez niezależny organ, a także nakłada obowiązek dla dużych przedsiębiorstw w zakresie przeprowadzania audytów energetycznych lub wprowadzania systemów zarządzania energią.

Ponadto, zgodnie z ust. 1 art. 6 dyrektywy 2012/27/UE w projekcie ustawy wprowadzono obowiązek dla instytucji rządowych, aby przy przeprowadzaniu zamówień publicznych, których wartość szacunkowa jest równa lub wyższa niż kwoty wskazane w art. 7 dyrektywy 2004/18/WE oraz których przedmiotem są:

1) produkty – przy wyborze oferty stosowały odpowiednio:

- kryterium najwyższej klasy efektywności energetycznej, jaka jest możliwa do osiągnięcia, w przypadku produktów ma które zostały wydane akty delegowane na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie, zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią (Dz. Urz. UE L 153, z 18.06.2010, str. 1),
- wymagania w zakresie poziomów referencyjnych efektywności energetycznej określonych w aktach delegowanych wydanych na podstawie ww. dyrektywy 2012/30/UE,
- wymogi efektywności energetycznej, co najmniej odpowiadające wymaganiom wymienionym w umowie między rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki a Unią Europejską w sprawie koordynacji programów znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 63 z 06.03.2013, str. 7),
- kryterium posiadania najwyższej klasy efektywności paliwowej określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów (Dz. Urz. UE L 342, z 22.12.2009, str. 46);

2) budynki – przy wyborze oferty stosowały kryterium efektywności energetycznej;

3) usługi – przy wyborze oferty stosowały kryterium największej oszczędności energii.

Należy podkreślić, iż zamówienia publiczne stanowią istotną pozycję w wydatkach instytucji publicznych krajów członkowskich Unii Europejskiej. Wydatki z tego tytułu stanowią równowartość ok. 17% produktu krajowego brutto UE. Jest to dowodem na duży potencjał administracji publicznej, która może oraz powinna odgrywać ważną rolę w inicjowaniu i utrwalaniu zachowań proekologicznych, umożliwiając tym samym rozwój wyrobów i usług charakteryzujących się wysokimi standardami środowiskowymi.

Tak istotny udział sektora publicznego w transakcjach handlowych powoduje, że uwzględnianie przez administrację publiczną aspektów efektywności energetycznej nabywanych towarów i usług powinno mieć dostrzegalny wpływ na realizację celów w zakresie oszczędności energii.

Jednocześnie należy podkreślić, iż wprowadzenie ww. obowiązku dla instytucji publicznych nie będzie się wiązało z obciążeniem budżetu państwa. Tym bardziej, iż zaproponowana zmiana w projekcie ustawy o efektywności energetycznej ma już częściowo zastosowanie w polskim

porządku prawnym. W Polsce funkcjonuje bowiem już system znakowania urządzeń biurowych „Energy Star” na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 39 z 13.02.2008, str. 1), zmienionego rozporządzeniem nr 174/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. (Dz. Urz. UE L 63 z 6.03.2013, str. 1). Zgodnie z art. 6 tego rozporządzenia centralne organy rządowe *określają wymagania w zakresie efektywności energetycznej co najmniej równorzędne ze wspólnymi specyfikacjami dla zamówień publicznych na dostawy o wartości na poziomie lub powyżej kwot progowych określonych w art. 7 dyrektywy 2004/18/UE*. Ponadto w Polsce funkcjonuje od kilku lat także dobrowolny system Zielonych Zamówień Publicznych. Podkreślenia wymaga fakt, iż funkcjonowanie ww. systemów w Polsce nie wiąże się z obciążeniami budżetu państwa.

Pod względem proceduralnym przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z zastosowaniem kryterium efektywności energetycznej zasadniczo nie różni się od standardowego postępowania. Dlatego też należy uznać, iż zielone zamówienia publiczne nie będą powodowały potrzeby dodatkowego zatrudnienia w instytucjach zamawiających. Jednocześnie należy podkreślić, iż art. 34 projektu wyraźnie wskazuje, iż *Zamawiający może uzależnić stosowanie kryterium, o którym mowa w ust. 2a od możliwości ekonomicznych, technicznych oraz utrzymania odpowiedniego poziomu konkurencji*.

Przepisy ustawy wprowadzają także zmiany w ustawie – Prawo energetyczne i nakładają na Ministra Energii obowiązek w zakresie sporządzenia oceny potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych oraz powiadomienia o jej sporządzeniu Komisji Europejskiej. W tym miejscu należy wskazać, iż Ministerstwo Gospodarki w ramach prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zrealizowało zadanie pn. Ocena narodowego potencjału ciepłownictwa i chłodnictwa. Koszt realizacji zadania wyniósł 569 105,69 PLN.

Zgodnie z projektowaną ustawą Minister Energii na żądanie Komisji Europejskiej będzie zobowiązany zaktualizować ocenę. Zatem ewentualne koszty, jakie mogłyby powstać w kolejnych latach od wejścia w życie projektu ustawy byłyby związane z aktualizacją przedmiotowej oceny. Niemniej jednak, między innymi, w celu zminimalizowania tych kosztów oraz usprawnienia realizacji ww. obowiązku Ministra Energii, wprowadzono w ustawie przepis stanowiący, iż do zadań własnych gminy również będzie należało sporządzenie niniejszej oceny, z tym że w zakresie ograniczonym do obszaru gminy. Ocenę tę ustanowiono również obligatoryjnym elementem projektu planu gminy w zakresie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Ww. środki poprawy efektywności energetycznej powinny przyczynić się do realizacji krajowego celu indykatywnego w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020.

System świadectw efektywności energetycznej – funkcjonowanie obecnego systemu oraz propozycja jego modyfikacji

Dotychczasowe doświadczenia Prezesa URE w organizacji przetargu na system świadectw efektywności energetycznej wskazują na niską skuteczność tego sposobu przyznawania świadectw. W związku z tym zasadnym jest wprowadzenie w projektowanej ustawie innego trybu ich przyznawania. Szczegółową informację na temat wyników funkcjonowania dotychczasowego systemu zawiera załącznik nr 1.

Przepisy projektowanej ustawy, w ramach zmodyfikowanego systemu świadectw efektywności energetycznej, przewidują dla Prezesa URE kompetencje w zakresie:

- 1) kwalifikacji wniosków o przyznanie świadectwa efektywności energetycznej;
- 2) wydawania świadectw efektywności energetycznej;
- 3) rozliczania realizacji obowiązku przez podmioty zobligowane;
- 4) przekazywania informacji o umorzonych świadectwach efektywności energetycznej podmiotowi prowadzącemu rejestr tych świadectw;
- 5) identyfikacji podmiotów zobowiązanych do rozliczenia się z obowiązku pozyskania świadectw efektywności energetycznej;
- 6) identyfikacji ilościowej obowiązku w odniesieniu do każdego z ww. podmiotów, przy uwzględnieniu ulg i zwolnień przewidzianych w ustawie;
- 7) wymierzania kar pieniężnych w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących realizacji obowiązku w zakresie systemu świadectw efektywności

- energetycznej;
- 8) weryfikacji audytów efektywności energetycznej, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy;
- 9) weryfikacji oszczędności energii finalnej, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy.

Projektowana ustawa ma na celu m. in. zoptymalizowanie dotychczasowego systemu świadectw efektywności energetycznej. Do podstawowych zmian wprowadzonych w projekcie ustawy w porównaniu do obowiązującej ustawy należy zaliczyć:

- 1) stopniowe ograniczanie możliwości uiszczenia przez podmioty zobligowane opłaty zastępczej;
- 2) rezygnację z dotychczasowego trybu przyznawania świadectw efektywności energetycznej w formule przetargu.

Ograniczono możliwość uiszczenia opłaty zastępczej ponieważ zdecydowana większość podmiotów zobowiązanych korzysta obecnie z możliwości uiszczenia opłaty zastępczej zamiast uzyskiwać i przedstawiać do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej, co wypacza ideę systemu świadectw efektywności energetycznej i negatywnie wpływa na rynek środków poprawy efektywności energetycznej. Zaproponowane rozwiązanie w konsekwencji będzie prowadzić do zmiany tej sytuacji. Zrezygnowano także z dotychczasowego trybu przyznawania świadectw efektywności energetycznej w formule przetargu i zgodnie z obecnym projektem ustawy świadectwa będą wydawane na wniosek podmiotu realizującego przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej.

Zgodnie z projektowaną regulacją wpływy z kar za niezrealizowanie obowiązku w zakresie umarzania świadectw efektywności energetycznej przez podmioty zobligowane będą wpływały do budżetu państwa.

Przy konstruowaniu systemu uwzględniono również aspekty związane z nowymi wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele z energią w latach 2014–2020 (2014/C200/01).

Należy podkreślić, iż system świadectw efektywności energetycznej będzie miał również pozytywny wpływ na funkcjonowanie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) przy założeniu pokrywania części obowiązku od 2016 r. przez uiszczanie opłat zastępczych przez podmioty zobligowane.

Szacunkową wielkość przychodów NFOŚiGW z opłat zastępczych w trzech kolejnych latach (tj. przy scenariuszu, w którym wszystkie podmioty zobligowane korzystają z możliwości rozliczenia części obowiązku opłatą zastępczą) przedstawia poniższa tabela. Założono, iż roczna wysokość obowiązku dla podmiotów zobligowanych w związku z realizacją celu określonego dla systemu świadectw efektywności energetycznej będzie wynosiła 0,53 mln toe.

Tabela nr 4. Szacunkowe przychody NFOŚiGW z tytułu opłat zastępczych

Rok	Wysokość opłaty zastępczej PLN	Procent obowiązku możliwy do realizacji przez uiszczenie opłaty zastępczej	Szacunkowa wielkość przychodów NFOŚiGW PLN
2016	1000	30%	159 mln
2017	1500	20%	159 mln
2018	1500	10%	79,5 mln

Razem: 397,5 mln

Według informacji uzyskanej z NFOŚiGW wpływy z opłat zastępczych z tytułu świadectw efektywności energetycznej od początku funkcjonowania systemu, tj. od 1 stycznia 2013 r. – według stanu na wrzesień 2014 r., wyniosły ponad 1 mld PLN.

Tabela nr 5. Dotychczasowe przychody NFOŚiGW z tytułu z opłat zastępczych

III kw. 2013 tys. PLN	IV kw. 2013 tys. PLN	I kw. 2014 tys. PLN	II kw. 2014 tys. PLN	III kw. 2014 tys. PLN	IV kw. 2014 tys. PLN	I kw. 2015 tys. PLN	Razem tys. PLN
0,00	599,6	451 834,2	1 258,4	346,7	523,5	602 229,0	1 056 791

Jeśli chodzi o wydatkowanie środków z opłat zastępczych z tytułu świadectw efektywności energetycznej, to należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem art. 401c ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.) wpływy m.in. z opłat zastępczych w ramach ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej oraz wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie tej ustawy, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na wspieranie:

- 1) poprawy efektywności energetycznej, w tym wysokosprawnej kogeneracji, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 2) przedsięwzięć termomodernizacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2014 r. poz. 712);
- 3) rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, wraz z niezbędnymi do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła obiektami budowlanymi i urządzeniami, oraz budowy lub przebudowy sieci służących przyłączeniu tych instalacji, w szczególności na:
 - a) nabycie lub montaż mikroinstalacji lub małych instalacji w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
 - b) nabycie stacji redukcyjno-gazowych umożliwiających przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii służących do wytwarzania biogazu rolniczego;
- 4) rozwoju produkcji instalacji odnawialnego źródła energii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) innych działań związanych z instalacjami odnawialnego źródła energii lub wytwarzaniem energii z tych źródeł, w szczególności na:
 - a) promowanie wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach,
 - b) opracowywanie lub wdrażanie nowych technik lub technologii wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach.

Zatem dotychczas z opłat zastępczych z tytułu świadectw efektywności energetycznej mogły być finansowane także inne projekty z obszaru OZE czy wysokosprawnej kogeneracji, a po wejściu w życie projektowanej regulacji środki w wysokości stanowiącej równowagę wpływów z tych opłat będą przeznaczane wyłącznie na realizację przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorców końcowych.

Według danych NFOŚiGW w latach 2007–2014 wydatkowano na efektywność energetyczną, OZE i wysokosprawną kogenerację środki w kwocie 2 152,9 mln PLN, natomiast przychody zobowiązania wieloletniego „OZE i efektywność energetyczna” oraz przychody uzyskane ze sprzedaży jednostek AAU w okresie 2006 – wrzesień 2014 wyniosły 4 679 mln PLN.

W ocenie Ministerstwa Energii stopniowe ograniczanie możliwości rozliczania obowiązku przez uiszczanie opłaty zastępczej nie powinno mieć negatywnego wpływu na funkcjonowanie NFOŚiGW z uwagi na fakt, iż nie wszystkie środki uzyskane z opłat zastępczych zostały do tej pory wydatkowane. Natomiast zmiana tego elementu systemu powinna przyczynić się do realizacji przedsięwzięć z zakresu efektywności energetycznej na większą skalę i tym samym powinna umożliwić realizację celu na rok 2020, określonego w art. 18 przedmiotowego projektu ustawy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki									
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4	Łącznie (0-10)		
W	ujęciu	duże przedsiębiorstwa	0	22	22	22	22	0	154,8
		podmioty zobligowane	0	530	795	834,75	876,49		3.956,55⁶⁾

⁶⁾ Oszacowano skutki finansowe dla podmiotów zobligowanych do roku 2020. W obecnym systemie świadectw efektywności energetycznej opłata zastępcza została ustalona na poziomie 1000 zł. Przy szacunku założono, iż opłata zastępcza w pierwszym roku nadal pozostanie na poziomie 1000 zł, w kolejnym roku będzie wynosiła 1500 zł, natomiast od 2018 będzie corocznie podwyższana o 5% w stosunku do roku ubiegłego. Jak wskazano na str. 13 wzrost kosztów rocznych związany z podwyższeniem jednostkowej opłaty zastępczej dla podmiotów zobligowanych w stosunku do obecnego systemu wyniesie od 265 mln w roku 2016 do 390 mln w roku 2020.

pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowana regulacja przez stymulowanie popytu na usługi energooszczędne powinna przyczynić się do rozwoju przedsiębiorstw typu ESCO
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Osiągnięte oszczędności energii i w efekcie zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przyczyni się do zmniejszenia degradacji środowiska i w konsekwencji powinno to także pozytywnie wpłynąć na stan zdrowia obywateli.
	gospodarka	Wzrost efektywności energetycznej przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego kraju. Zwiększony popyt na urządzenia i materiały służące zmniejszaniu energochłonności budynków powinien wymusić rozwój nowych technologii w zakresie energooszczędnego budownictwa i termomodernizacji, zwiększenie zatrudnienia i produkcji.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p><u>Koszty dla dużych przedsiębiorców</u></p> <p>Projektowana ustawa będzie skutkowała obciążeniem dla dużych przedsiębiorstw w zakresie realizacji obowiązku sporządzania audytu efektywności energetycznej co 4 lata lub wprowadzania systemów zarządzania energią. Ministerstwo Energii szacuje, iż łączny koszt przeprowadzania audytów energetycznych dla tych przedsiębiorstw będzie wynosił ok. 155 mln PLN. Średni koszt przeprowadzenia audytu energetycznego dla dużego przedsiębiorstwa przemysłowego oszacowano m.in. na podstawie danych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zakładając również spadek ceny sporządzenia takiego audytu. W obliczeniach założono, iż co najmniej połowa dużych przedsiębiorstw przemysłowych wprowadzi systemy zarządzania energią, ponieważ pod względem ekonomicznym systemy te będą dla nich bardziej optymalnym rozwiązaniem.</p> <p><u>System świadectw efektywności energetycznej – wpływ wysokości obowiązku na warunki prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstwa energetycznego</u></p> <p><i>Sposób określania obowiązku – obecny stan prawny</i></p> <p>W ramach obecnie funkcjonującego systemu świadectw efektywności energetycznej sposób obliczania wysokości obowiązku dla przedsiębiorstw energetycznych precyzuje rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 września 2012 r. w sprawie sposobu obliczania ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej oraz wysokości jednostkowej opłaty zastępczej (Dz. U. poz. 1039).</p> <p>Zgodnie z § 2 pkt 1 ww. rozporządzenia ilość energii pierwotnej odpowiadająca wartości świadectwa, które jest obowiązkane uzyskać i przedstawić do umorzenia przedsiębiorstwo energetyczne, oznaczoną symbolem E_{p1}^n, wyrażoną w tonach oleju ekwiwalentnego, oblicza się według wzoru:</p> $E_{p1}^n = \frac{u^n \times P^n}{100\% \times O_{zj}}$ <p>gdzie poszczególne symbole oznaczają:</p> <p>u^n – wskaźnik procentowy na dany rok (n) powstania obowiązku. Zgodnie z ww. rozporządzeniem wskaźnik procentowy, oznaczony symbolem u^n, na dany rok rozliczeniowy wynosi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 1% w 2013 r.; 2) 1,5% w 2014 r.; 3) 1,5% w 2015 r. <p>(Zgodnie z ustawą o zmianie ustawy o efektywności energetycznej z dnia 30 grudnia 2015 r. (Dz. U. poz. 2359) na rok 2016 r. wskaźnik procentowy został ustalony również na poziomie 1,5%).</p>	

- P^n – kwotę przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym, osiągniętego za rok rozliczeniowy przez dane przedsiębiorstwo energetyczne,
- O_{zi} – wysokość jednostkowej opłaty zastępczej określonej w § 4, w [zł/toe]. Zgodnie z ww. rozporządzeniem wysokość jednostkowej opłaty zastępczej wynosi 1000 zł za tonę oleju ekwiwalentnego.

Sposób określania obowiązku – projektowany stan prawny

Obecny projekt ustawy zmienia sposób wyliczania wysokości obowiązku dla podmiotu zobligowanego. Tak jak wskazano w powyższej części OSR, zgodnie z art. 7 dyrektywy 2012/27/UE oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej muszą być, co najmniej równoważne osiągnięciu przez wszystkich dystrybutorów energii lub wszystkie przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii nowych oszczędności każdego roku od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. w wysokości 1,5% rocznego wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej w latach 2010–2012.

W związku z powyższym przepisy projektowanej ustawy upraszczają sposób wyliczenia wysokości obowiązku. Obowiązek jest naliczany nie jak do tej pory od wysokości przychodów wyrażonych w PLN (tj. które następnie były przeliczane na tony oleju ekwiwalentnego), lecz od wielkości sprzedaży energii wyrażonej w jednostce energii. Wszystko zostało uregulowane na poziomie ustawowym (projekt ustawy nie przewiduje wydania aktu wykonawczego regulującego kwestię sposobu obliczania wysokości obowiązku). Zgodnie z projektem ustawy przedsiębiorstwa energetyczne mają obowiązek zrealizować przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, w wyniku którego uzyskuje się w każdym roku oszczędności energii finalnej w wysokości 1,5% całkowitej ilości energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego sprzedanych w danym roku odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego.

W odróżnieniu od obecnie obowiązującej ustawy, w projekcie ustawy ustalono zakres obowiązku (wskaźnik procentowy) na tym samym poziomie, tj. w wysokości 1,5% w każdym roku, począwszy od 2016 r. (w obecnym systemie był to poziom 1% w 2013 r. i 1,5% w 2014 r. i 2015 r.) oraz nie przewidziano możliwości pełnego zamiennego uiszczenia opłaty zastępczej. Dodatkowo ustawa przewiduje możliwość zgłaszania Prezesowi URE oszczędności energii finalnej do rozliczenia w okresie dwuletnim lub trzyletnim.

Tabela nr 6. Porównanie wysokości obowiązku dla przykładowych przedsiębiorstw energetycznych.

	Opłata zastępcza PLN	Zakres obowiązku/ wskaźnik procentowy %	Wysokość obowiązku w obecnym systemie toe *	Wysokość obowiązku w projektowanym systemie toe *
Firma 1	1000	1,5	63 985	61 011
Firma 2	1000	1,5	86 376	83 514
Firma 3	1000	1,5	55 001	52 863

* w tabeli nie podano danych dotyczących przychodów ze sprzedaży oraz wolumenu sprzedaży przedsiębiorstw energetycznych z uwagi na tajemnicę statystyczną.

Jak wynika z powyższej tabeli projektowany system świadectw efektywności energetycznej utrzymuje wysokość obowiązku wyrażonego w toe na podobnym poziomie, co obecnie.

Sytuacja na rynku energii

Ministerstwo Energii nie przewiduje, aby projektowany system świadectw efektywności energetycznej zmienił sytuację na rynku energii w stosunku do tej, która ustanowiona została ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej. Wynika to wprost z pozostawienia praktycznie tego samego poziomu obowiązku w zakresie oszczędności energii. Zgodnie z art. 7 ust. 9 dyrektywy 2012/27/UE oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej lub dzięki alternatywnym środkom stosowanym, muszą być co najmniej równoważne osiągnięciu przez dystrybutorów

energii lub przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii, w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., oszczędności energii finalnej w wysokości 1,5% rocznego wolumenu sprzedaży tej energii odbiorcom końcowym, uśrednionej w latach 2010–2012.

Zatem cel w zakresie oszczędności energii pozostał praktycznie na tym samym poziomie, jak ma to miejsce w dyrektywie 2006/32/WE.

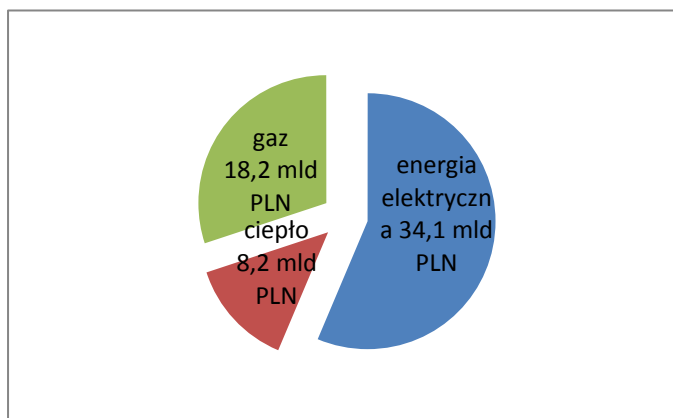
System świadectw efektywności energetycznej – koszty dla podmiotów zobligowanych

Zakładając, iż roczna wysokość obowiązku dla podmiotów zobligowanych w związku z realizacją celu określonego dla systemu świadectw efektywności energetycznej wynosi 0,53 mln toe, natomiast wysokość opłaty w 2017 roku została ustalona na poziomie 1500 PLN/rok, i od roku 2018 będzie zwiększana o 5% w stosunku do roku ubiegłego, szacuje się, iż łączny koszt systemu świadectw efektywności energetycznej do roku 2020 dla podmiotów zobligowanych wyniesie ok 3 956 mln PLN (tj. roczny koszt będzie wynosił od 530 mln PLN w 2016 roku do 920,31 mln PLN w 2020 roku).

W obecnym systemie świadectw efektywności energetycznej opłata zastępcza została ustalona na poziomie 1000 zł. Zatem, wzrost kosztów związany z podwyższeniem jednostkowej opłaty zastępczej dla podmiotów zobligowanych będzie miał miejsce od roku 2017. Wzrost kosztów wyniesie w 2017 r. 265 mln PLN, w 2018 r. – 304,75mln PLN, w 2019 r. – 346,49 mln PLN, a w 2020 r. – 390,31 mln PLN.

Wykres nr 2

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła i gazu do odbiorców końcowych w 2013 r.

Wpływ na podmioty energochłonne zobowiązane do realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, zgodnie z art. 15

Przedmiotowy projekt w stosunku do obecnie obowiązującej ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej:

- zmniejsza kryterium wolumenu rocznego zużycia energii elektrycznej z 400 do 100 GWh,
- zmienia termin realizacji przedsięwzięcia proefektywnościowego, które można uwzględnić w realizacji obowiązku poprawy efektywności energetycznej z zakończonego nie wcześniej niż 1 stycznia 2011 r. na zakończone, nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r.,
- zwiększa uzyskane w efekcie realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego ograniczenie zużycia energii elektrycznej w przeliczeniu na wielkość produkcji z nie mniej niż 1,0% rocznie w stosunku do średniej jego wielkości z lat 2008–2010, do nie mniej niż 1,5% rocznie w stosunku do średniej jego wielkości z lat 2011-2013.

Projekt ustawy powiększa formalnie liczbę przedsiębiorstw mogących skorzystać z realizacji obowiązku poprawy efektywności energetycznej przez złożenie oświadczenia o zrealizowaniu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, dających efekt w postaci ograniczenia zużycia energii elektrycznej w przeliczeniu na wielkość produkcji (1,5%) z 8 podmiotów o rocznym zużyciu 6 523 GWh, do ponad 30 o rocznym zużyciu 25 861 GWh.

Firmy spełniające zmienione kryteria (zużywające rocznie nie mniej niż 100 GWh energii

elektrycznej i mające jednocześnie udział kosztów energii elektrycznej w wartości produkcji nie mniejszy niż 15%) uzyskają przez to możliwość wywiązywania się z obowiązku poprawy efektywności energetycznej na 2 sposoby:

- 1) przez poniesienie kosztu zakupu tzw. „białych” certyfikatów w cenie kupowanej energii elektrycznej;
- 2) przez złożenie sprzedawcy energii elektrycznej oświadczenia o zakończeniu, nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r., przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, ograniczających zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu na wielkość produkcji o nie mniej niż 1,5% rocznie w stosunku do średniej jego wielkości z lat 2011–2013.

Koszty związane z wprowadzeniem ciepłomierzy lub indywidualnych podzielników ciepła do grudnia 2016 r.

Według Stowarzyszenia ds. Rozliczania Energii spośród ponad 7 mln mieszkań w budynkach wielolokalowych, systemy indywidualnego rozliczania tych kosztów funkcjonują w ok. 3,5 mln mieszkań.

Należy podkreślić, że wstępne nakłady na organizację systemu ponoszą firmy zajmujące się rozliczaniem tych kosztów, zatem nie ma potrzeby angażowania środków budżetowych.

Ciepłomierze lokalowe (pełniące funkcję podzielników kosztów ogrzewania w systemie rozliczeń), mogą być stosowane w lokalach, w których czynnik grzewczy (woda) rozprowadzany jest poziomo do każdego lokalu a nie z pionów grzewczych w budynku. Ceny dostępnych na rynku ciepłomierzy lokalowych są zróżnicowane; zależne nie tylko od nominalnej wielkości przepływu, ale także od standardu ciepłomierza. Koszt średniej klasy ciepłomierza lokalowego na przykład dla przepływu 0,6 m/h odpowiadającego kubaturze średniej wielkości mieszkania, wynosi ok. 400 złotych. Poza tym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 29) ciepłomierze do wody o nominalnym strumieniu do 500 m/h posiadają 5-letni okres ważności legalizacji. Po tym czasie musi nastąpić ponowna legalizacja, która wiąże się z kosztem około 140÷200 zł.

W odniesieniu do podzielników kosztów ogrzewania należy wskazać, iż na rynku polskim funkcjonuje wiele firm rozliczających koszty ogrzewania, co stanowi korzystną sytuację dla odbiorcy ciepła w lokalu. Koszty oferowanych usług – z reguły kompleksowych, tj. zakupu, montażu podzielników i rozliczania kosztów ogrzewania są zróżnicowane. Średni koszt zakupu podzielnika kosztów ogrzewania jest znacznie niższy niż ciepłomierza lokalowego i jest zależny głównie od rodzaju podzielnika i zastosowanych w nim technologii. Istnieją dwa typy podzielników:

- cieczowe, tzw. wyparkowe – koszt 7÷10 zł/szt.,
- elektroniczne – koszt 30÷60 zł/szt.

Natomiast roczny koszt usługi rozliczeniowej, średnio na mieszkanie, w którym zamontowane są trzy podzielniki wynosi ok. 30 złotych. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że nie są to bezpośrednie koszty, jakie ponosi użytkownik lokalu.

Zasadą jest, że koszt montażu systemu rozliczeń z wykorzystaniem podzielników kosztów ogrzewania rozkładany jest na cały okres zawieranej umowy z zarządcą budynku (z reguły na 10 lat) i spłacany w ratach rocznych z oszczędności na ogrzewaniu. Koszt podzielnika i jego montażu zwraca się maksymalnie w ciągu pierwszego roku stosowania systemu rozliczeń. Użytkownik lokalu nie ponosi więc bezpośrednich kosztów.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich

tak

elektronizacji.	☐ nie ☒ nie dotyczy
<p>Komentarz: Projekt ustawy wprowadza jedynie obciążenia bezwzględnie wymagane przez dyrektywę 2012/27/UE. W związku z wprowadzeniem obowiązku w zakresie przeprowadzania audytów energetycznych oraz wprowadzania systemów zarządzania energią w dużych przedsiębiorstwach, weryfikacji tych audytów, należy oczekiwać, iż zwiększeniu ulegnie liczba procedur i liczba dokumentów.</p>	
9. Wpływ na rynek pracy	
<p>Przewiduje się, iż projektowana regulacja będzie miała pozytywny wpływ na rynek pracy, a w szczególności przewidziany w ramach przedmiotowego projektu ustawy system świadectw efektywności energetycznej.</p> <p>Przy analizie wpływu systemu świadectw efektywności energetycznej na rynek pracy przyjęto, iż nakłady w wysokości 1 mln Euro zainwestowane w przedsięwzięcia przyczyniające się do poprawy efektywności energetycznej generują pozytywny wpływ na wyniki zatrudnienia, które wynoszą średnio od 17 do 19 nowych miejsc pracy.⁷⁾</p> <p>Potencjał inwestycyjny systemu świadectw efektywności energetycznej dla jednego roku oszacowano przy następujących założeniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cel w zakresie oszczędności energii dla systemu świadectw efektywności energetycznej wynosi 0,5 Mtoe/ rok - wartość świadectwa efektywności energetycznej wynosi 1000 PLN/1500 PLN - poziom finansowania inwestycji z systemu świadectw efektywności energetycznej – 40%. <p>Na podstawie ww. założeń Ministerstwo Energii szacuje, iż system świadectw efektywności energetycznej spowoduje wzrost zatrudnienia w skali roku na poziomie ok. 5–6 tys. nowych miejsc pracy.</p> <p>Zatem, mając na względzie ogólny cel w zakresie oszczędności energii dla systemu świadectw efektywności energetycznej na 2020 rok prognozuje się, iż system ten powinien przyczynić się do powstania, w tym okresie, ok. 35 do 40 tys. nowych miejsc pracy.</p> <p>Przyrost miejsc pracy nie będzie jednak miał trwałego charakteru.</p>	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na środowisko Rezultatem wdrożenia przedmiotowej ustawy będzie poprawa efektywności energetycznej polskiej gospodarki. Osiągnięte oszczędności energii i w efekcie zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przyczyni się do zmniejszenia degradacji środowiska. Mając na względzie określoną wysokość krajowego indykatorywnego celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020, prognozuje się, że do 2020 uniknięte emisje wyniosą 128 mln Mg CO₂/MWh, co stanowi prawie 40% krajowej rocznej emisji CO₂.⁸⁾ Do obliczenia unikniętych emisji CO₂ wykorzystano wskaźnik referencyjny wskazany w opracowaniu Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami pn. <i>Referencyjny wskaźnik jednostkowej emisyjności dwutlenku węgla przy produkcji energii elektrycznej do wyznaczania poziomu bazowego dla projektów JI realizowanych w Polsce.</i> • Wpływ na zdrowie Osiągnięte oszczędności energii i w efekcie zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przyczyni się do zmniejszenia degradacji środowiska i w konsekwencji powinno to także pozytywnie wpłynąć na stan zdrowia obywateli.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wykonanie przepisów, które zmierzają do realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej, powinno nastąpić w 2020 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	

⁷⁾ <http://www.iea.org/newsroomandevents/news/2013/september/name,42943,en.html> oraz *How many jobs? A Survey of the Employment Effects of Investment in Energy Efficiency of Buildings*, Rod Janssen, Dan Staniaszek, The Energy Efficiency Industrial Forum, 2012.

⁸⁾ Krajowa emisja CO₂ w 2012 r. wyniosła 321, 2 mln CO₂/MWh, źródło: KOBIZE

Należy podkreślić, iż przedmiotowa ustawa ma na celu wdrożenie dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej i zgodnie z tą dyrektywą państwa członkowskie są zobowiązane do raportowania realizacji celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz specyfikę projektu ustawy, w opinii Ministerstwa Energii nie ma potrzeby dokonywania dodatkowej ewaluacji efektów projektowanej regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. Informacja dotycząca systemu świadectw efektywności energetycznej
2. Informacja dotycząca podejścia alternatywnego względem art. 5 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE

Informacja dotycząca systemu świadectw efektywności energetycznej

System świadectw efektywności energetycznej – cel w zakresie efektywności energetycznej

Art 7 dyrektywy 2012/27/UE zobowiązuje państwa członkowskie UE do ustanowienia systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej lub do zastosowania alternatywnych środków, w celu osiągnięcia określonej docelowej wielkości oszczędności energii wśród odbiorców końcowych. Oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej lub dzięki alternatywnym środkom stosowanym zgodnie z art. 7 ust. 9 dyrektywy 2012/27/UE, muszą być co najmniej równoważne osiąganiu przez dystrybutorów energii, lub przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii nowych oszczędności każdego roku, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., w wysokości 1,5% rocznego wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej w latach 2010–2012.

W dokumencie „Wytyczne dotyczące dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej – art. 7: Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej”¹⁾, zwane w dalszej treści „Wytycznymi”, wyjaśniono, w jaki sposób należy obliczyć łączny cel w zakresie skumulowanych i nowych oszczędności energii, które mają zostać osiągnięte w ramach obowiązku obejmującego lata 2014–2020, oraz sprecyzowano, które zestawy danych statystycznych mogą być wykorzystywane. Ponadto wielkość ta może zostać zredukowana przez państwa członkowskie UE nawet o 25% przez zastosowanie czterech konkretnych możliwości określonych w art. 7 ust.2 lit. a–d dyrektywy 2012/27/UE.

Zgodnie z Wytycznymi, cel w zakresie oszczędności energii wyliczany i raportowany ma być w kategorii energii końcowej, dlatego analizy prowadzono też w tej kategorii. Zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE do podstawy obliczenia oszczędności energii w ramach systemu można nie wliczać zużycia energii w transporcie. Wartość bazy od której obliczane będą oszczędności energii przedstawiono w Tabeli nr 1, według danych Eurostatu²⁾.

¹⁾ Dokument Roboczy Służb Komisji – Wytyczne dotyczące dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE – Artykuł 7: Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej, SWD(2013) 451 FINAL

²⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database (X 2013)

Tabela nr 1. Zużycie energii finalnej w Polsce w Mtoe wg Eurostatu w latach 2010–2012

Pozycja	INDIC_NRG	lp	2010	2011	2012	średnia
B_101700	Zużycie energii finalnej	1	66,33	63,87	63,64	64,61
B_101900	Zużycie energii finalnej - Transport	2	17,61	17,81	17,30	17,57
Zużycie energii finalnej (po wyłączeniu transportu)		3=1-2	48,72	46,06	46,34	47,04

Źródło: Eurostat 2014

Od bazowej wielkości 47,04 Mtoe można odliczyć do 25% zużywanej energii finalnej, o ile energia ta zużywana jest w przemysłowym obszarze EU-ETS, zdefiniowanym w Załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE³⁾.

Dyrektywa 2012/27/UE przewiduje dwie możliwości obliczenia łącznego celu w zakresie oszczędności energii finalnej od 2014 r. do 2020 r.:

- możliwość pierwsza – standardowa zgodnie z art. 7 ust. 1 dyrektywy – 1,5% rocznie do 2020 r., to jest 10,5%,
- możliwość druga – zredukowana zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. a dyrektywy – 9% rocznego wolumenu energii sprzedanej odbiorcom końcowym uśrednionej w ostatnim trzyletnim okresie przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Jednocześnie zgodnie z art. 7 ust. 2 dyrektywy 2012/27/UE państwo członkowskie może:

- wyłączyć z obliczeń całość lub część wolumenu sprzedaży energii wykorzystanej w działalności przemysłowej wymienionej w Załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE (art. 7 ust. 2 lit. b),
- odliczyć oszczędność energii w sektorach przetwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii (art. 7 ust. 2 lit. c),
- odliczyć oszczędność energii wynikającą z działań indywidualnych od dnia 31 grudnia 2008 r., która nadal będzie miała znaczenie w 2020 r. oraz może być mierzona i weryfikowana (art. 7 ust. 2 lit. d).

³⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz. Urz. L 275 z 25.10.2003, str. 32)

Państwa członkowskie mogą korzystać z wymienionych wyżej sposobów odliczeń dowolnie (tj. wybrać jedno lub więcej rozwiązań), przy czym należy mieć na uwadze brzmienie art. 7 ust. 3 dyrektywy 2012/27/UE, aby łączna wielkość odliczeń nie przekroczyła 25% wolumenu oszczędności energii.

Po przeprowadzeniu analiz zdecydowano, aby przyjąć do realizacji program standardowy, 1,5% rocznie do 2020 r., to jest 10,5%, zgodnie z art. 7 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE, co odpowiada osiągnięciu oszczędności energii finalnej w 2020 r. na poziomie 3,67 Mtoe.

Wyniki funkcjonowania dotychczasowego systemu świadectw efektywności energetycznej

Dotychczas Prezes URE ogłosił trzy przetargi na wybór przedsięwzięć, za które można uzyskać świadectwa efektywności energetycznej. Pierwszy przetarg został zakończony w dniu 29 sierpnia 2013 r. (ogłoszenie wyników 13 września 2013 r.), drugi przetarg został zakończony w dniu 29 października 2014 r. (ogłoszenie wyników 7 listopada 2014 r.), zaś trzeci przetarg został rozstrzygnięty w dniu 21 września 2015 r. (ogłoszenie wyników 7 października 2015 r.).

Wszystkie trzy przetargi zostały ogłoszone w trzech obszarach, zwanych kategoriami przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej:

- 1) zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych;
- 2) zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych;
- 3) zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyśle lub dystrybucji.

Kategoria (1) – odbiorców końcowych obejmuje wszystkie sektory końcowego zużycia. Kategoria (2) – dotyczy wyłącznie tzw. urządzeń potrzeb własnych, definiowanych, jako zespół pomocniczych obiektów lub instalacji w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, służących procesowi wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła. Natomiast kategoria (3) – zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyśle lub dystrybucji dotyczy modernizacji sieci transportujących nośniki energii wraz z odpowiednimi obiektami towarzyszącymi tym procesom.

Zgodnie z informacjami dostępnymi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Urzędu Regulacji Energetyki, w pierwszym przetargu złożono 212 ofert, z czego 102 oferty przyjęto.

Zdecydowana większość podmiotów składających oferty to firmy zawodowo zajmujące się produkcją lub dystrybucją ciepła – ok. 75% wniosków. Pozostałe podmioty to: dystrybutorzy energii elektrycznej, spółdzielnie mieszkaniowe, instytuty badawcze i inne.

W wyniku rozstrzygnięcia pierwszego przetargu, przyznano następujące wartości świadectw efektywności energetycznej⁴⁾:

Kategoria (1) – zakwalifikowano 42 oferty na łączną wartość 13,18 ktoe,

Kategoria (2) – zakwalifikowano 19 ofert na łączną wartość 3,78 ktoe,

Kategoria (3) – zakwalifikowano 40 ofert na łączną wartość 3,73 ktoe.

Łącznie przyznano świadectwa efektywności energetycznej o wartości 20,7 ktoe, co stanowi niecałe 4% dostępnej puli 550 ktoe. Przyczyną słabego wyniku pierwszego przetargu były prawdopodobnie następujące czynniki: krótki okres na złożenie dokumentów przetargowych oraz ograniczenie przydziału białych certyfikatów do oszczędności energii o wartości, co najmniej 10 toe/rok, co przekłada się na 116,3 MWh/rok. W przypadku przedsiębiorstw do oszacowania oszczędności energii potrzebny jest audyt, przynajmniej wstępny, pozwalający rozeznaczyć obszary do poprawy efektywności energetycznej. Ponadto niezbędna jest decyzja firmy o konieczności realizacji przedsięwzięcia, co przekłada się na zapewnienie źródeł finansowania. Niestety oba te działania potrzebują pewnego czasu, a trochę nieoczekiwane ogłoszenie przetargu wraz z krótkim terminem na składanie ofert, tego czasu nie zapewniły.

W Tabeli nr 2 przedstawiono zagregowane dane dotyczące wydanych świadectw efektywności energetycznej i określonych w nich przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

⁴⁾ <http://bip.ure.gov.pl/bip/efektywnosc-energetyczn/swiadectwa-efektywnosci/1144,Zagregowane-dane-dotyczace-wydanych-swiadectw-efektywnosci-energetycznej-2014-r.html>

Tabela nr 2

Zagregowane wyniki przetargu na wybór przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej według kategorii przedsięwzięć

Kategoria przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej	Wartość świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w przetargu(<i>toe</i>)	Ilość wybranych ofert (<i>szt.</i>)	Wartość świadectw efektywności energetycznej, o które ubiegają się podmioty, które wygrały przetarg (<i>toe</i>)	Udział procentowy (dane z kol. 5 : dane z kol. 2) * 100% (%)
1	2	4	5	6
Zwiększenie oszczędności energii przez odbiorców końcowych	440 000	42	13 183,170	2,996
Zwiększenie oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych	55 000	19	3 780,320	6,873
Zmniejszenie strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyłce lub dystrybucji	55 000	41	3 735,240	6,791
RAZEM:	550 000	102	20 698,730	3,763

Zgodnie z informacjami dostępnymi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Urzędu Regulacji Energetyki w ramach realizacji drugiego przetargu na wybór przedsięwzięć proefektywnościowych do Prezesa URE wpłynęło 487 ofert przetargowych, z czego:

- 3 oferty zostały wycofane na wniosek podmiotów przystępujących do przetargu,
- 484 oferty zostały skutecznie zgłoszone do udziału w przetargu.

W wyniku rozstrzygnięcia przetargu komisja przetargowa wybrała 302 oferty przetargowe. Natomiast 169 ofert przetargowych zostało odrzuconych. Ponadto w rozstrzygniętym przetargu 13 ofert przetargowych nie zostało wybranych z uwagi na niespełnianie kryteriów określonych w art. 20 ust. 1 ustawy o efektywności energetycznej.

Tabela nr 3 Zagregowane wyniki drugiego przetargu na wybór przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej według kategorii, o których mowa w art. 16 ust. 3 ustawy o efektywności energetycznej

Kategoria przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej	Wartość świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w przetargu (toe)	Ilość wybranych ofert (szt.)	Wartość świadectw efektywności energetycznej, o które ubiegają się podmioty, które wygrały przetarg (toe)	Udział procentowy (dane z kol. 4 : dane z kol. 2) * 100% (%)
1	2	3	4	5
Zwiększenie oszczędności energii przez odbiorców końcowych	1 094 636,8	169	31 692,198	2,895
Zwiększenie oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych	136 829,6	24	11 364,856	8,306
Zmniejszenie strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle lub dystrybucji	136 829,6	109	14 123,092	10,322
RAZEM:	1 368 296	302	57 180,146	4,179

Zgodnie z informacjami dostępnymi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Urzędu Regulacji Energetyki w ramach realizacji trzeciego przetargu na wybór przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej do Prezesa URE wpłynęło 736 ofert przetargowych, z czego:

- 1 oferta została wycofana na wniosek podmiotu przystępującego do przetargu,
- 735 ofert zostało skutecznie zgłoszonych do udziału w przetargu.

W wyniku rozstrzygnięcia przetargu komisja przetargowa wybrała 502 oferty przetargowe. Natomiast 230 ofert przetargowych zostało odrzuconych. Ponadto w rozstrzygniętym

przetargu 3 oferty przetargowe nie zostały wybrane z uwagi na niespełnianie kryteriów, określonych w art. 20 ust. 1 ustawy o efektywności energetycznej.

Tabela nr 4. Zagregowane wyniki trzeciego przetargu na wybór przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej według kategorii, o których mowa w art. 16 ust. 3 ustawy o efektywności energetycznej

Kategoria przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej	Wartość świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w przetargu (toe)	Ilość wybranych ofert (szt.)	Wartość świadectw efektywności energetycznej, o które ubiegają się podmioty, które wygrały przetarg (toe)	Udział procentowy (dane z kol. 4 : dane z kol. 2) * 100% (%)
1	2	3	4	5
Zwiększenie oszczędności energii przez odbiorców końcowych	1 743 585,0	374	120 460,830	6,909
Zwiększenie oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych	217 948,0	34	16 576,699	7,606
Zmniejszenie strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle lub dystrybucji	217 948,0	94	12 848,640	5,895
RAZEM:	2 179 481,0	502	149 886,169	6,877

Jak wynika z powyższego, dotychczasowe doświadczenia Prezesa URE w organizacji przetargu na system świadectw efektywności energetycznej wskazują na niską skuteczność tego sposobu przyznawania świadectw. W związku tym zasadnym jest wprowadzenie w projektowanej ustawie innego trybu ich przyznawania.

Podejście alternatywne względem art. 5 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE

Zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE każde państwo członkowskie zapewnia, aby od dnia 1 stycznia 2014 r. 3% całkowitej powierzchni ogrzewanych lub chłodzonych budynków będących własnością jego instytucji rządowych oraz przez nie zajmowanych było poddawane corocznej renowacji w celu spełnienia przynajmniej wymogów minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej, które ustaliło przy zastosowaniu art. 4 dyrektywy 2010/31/UE.

Art. 5 ust. 6 ww. dyrektywy dopuszcza także wprowadzenie tzw. rozwiązania alternatywnego względem art. 5 ust. 1–5.

W dniu 31 grudnia 2013 r. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju notyfikowało Komisji Europejskiej podejście alternatywne.

Oszacowano, iż wartość docelowa rocznej oszczędności energii w budynkach instytucji rządowych będzie wynosiła 4536,16 MWh, tj. 390 toe.

Zgodnie z notyfikacją Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju przy obliczaniu wartości docelowej oszczędności energii przyjęto następujące założenia:

1. Na podstawie definicji instytucji rządowych zawartej w dyrektywie 2012/27/UE oraz „Dokumentu Roboczego Służb Komisji: Wytyczne dotyczące dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE – Artykuł 5: Wzorcową rolę budynków instytucji publicznych” do określenia instytucji objętych obowiązkiem spełnienia wymogów art. 5 ust. 1 posłużono się wykazem centralnych organów rządowych zawartym w załączniku IV do dyrektywy w sprawie zamówień publicznych (2004/18/WE) (z wyjątkiem urzędów wojewódzkich, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, wojewódzkich sądów administracyjnych, sądów powszechnych – rejonowych, okręgowych i apelacyjnych ze względu na fakt, iż ich działalność nie obejmuje całego terytorium RP).
2. Od instytucji objętych obowiązkiem spełnienia wymogów art. 5 ust. 1 zebrano informacje nt. powierzchni użytkowej budynków, wartości współczynników przenikania ciepła dla przegród zewnętrznych, wartości wskaźnika nieodnawialnej energii pierwotnej EP (na podstawie świadectw charakterystyki energetycznej) oraz wartości zużycia nośnika

energii na potrzeby ogrzewania oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej w przypadku braku świadectwa charakterystyki energetycznej.

3. W przypadku braku świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynku, na podstawie przekazanej danej nt. zużycia nośnika energii, oszacowano wartość wskaźnika EP dla budynku.
4. Zgodnie z art. 4 dyrektywy 2010/31/UE przyjęto minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej budynków, zarówno nowo wznoszonych, jak i istniejących podlegających przebudowie. Wymagania te zawarto w *rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926)*, które weszło w życie w dniu 1 stycznia 2014 r. W rozporządzeniu tym zdefiniowano nowe wymagania dotyczące ochrony cieplnej i energooszczędności budynków oraz systemów technicznych zużywających energię w budynku oraz wskazano tzw. „ścieżkę dojścia” do wymagań na rok 2021, tak aby osiągnąć poziom niemal zero energetyczny budynków. Dla budynków nowo wznoszonych określono wymagania dotyczące maksymalnej wartości wskaźnika nieodnawialnej energii pierwotnej, maksymalnej wartości współczynników przenikania ciepła oraz wymagania dla instalacji: ogrzewania, wentylacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz chłodzenia. Z kolei, dla budynków istniejących, podlegających przebudowie (czyli robotom budowlanym, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji) określono wymagania dotyczące izolacyjności cieplnej przegród (maksymalne wartości współczynników przenikania ciepła) oraz wymagania dla instalacji: ogrzewania, wentylacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz chłodzenia. W zestawieniu zawarto budynki, które w dniu 1 stycznia 2014 r. nie spełnią wymagań dotyczących współczynnika przenikania ciepła dla przegród.
5. Zgodnie z „Dokumentem Roboczym Służb Komisji: Wytyczne dotyczące dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej – Artykuł 5: Wzorcowa rola budynków instytucji publicznych”, przy podejściu alternatywnym powinno się oszacować potencjalną oszczędność energii, wyrażoną w GWh/rok, dla budynków, które nie spełnią wymagań zawartych w *rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych,*

jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Oszczędność tę należy wyliczyć jako różnicę między wskaźnikiem nieodnawialnej energii pierwotnej EP dla budynku po termomodernizacji a wskaźnikiem nieodnawialnej energii pierwotnej EP dla budynku istniejącego, i pomnożyć ją przez powierzchnię budynku. Jednakże, że względu na to, że w ww. rozporządzeniu wymagania dla budynków istniejących są uzależnione od wartości współczynnika przenikania ciepła (a nie od wskaźnika nieodnawialnej energii pierwotnej EP), na potrzeby obliczeń wartości docelowej założono, że po przeprowadzeniu przebudowy w budynku istniejącym, wartość wskaźnika EP będzie równa maksymalnej wartości wskaźnika EP dla budynku nowo wznoszonego określonego w ww. rozporządzeniu.

W Tabeli 1 przedstawiono zestawienie danych dla budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 m² będących własnością instytucji rządowych oraz przez nie zajmowanych, które w dniu 1 stycznia 2014 r. nie spełniały minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej ustalonych w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. poz. 926), zgodnie z art. 4 dyrektywy 2010/31/UE.

Tabela 1. Zestawienie danych nt. budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 m² będących własnością instytucji rządowych oraz przez nie zajmowanych, które w dniu 1 stycznia 2014 r. nie spełniały minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej ustalonych zgodnie z art. 4 dyrektywy 2010/31/UE (budynki nie spełniały dopuszczalnej maksymalnej wartości współczynnika przenikania ciepła^{*)})

Przeznaczenie budynków	Ilość budynków	Łączna powierzchnia użytkowa	Wartość wskaźnika zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP		Oszczędność energii
			średnia	wynikająca z przepisów ^{**)}	
-	szt.	m ²	kWh/(m ² ·rok)	kWh/(m ² ·rok)	MWh/rok
zamieszkania zbiorowego	6	16080,20	431,95	220,00	3408,23
	13	36548,51	308,42	195,00	4145,49
mieszkalny wielorodzinny	4	3271,15	155,41	115,00	132,19
	15	16628,56	160,98	105,00	930,81
użyteczności publicznej	90	606255,50	279,08	190,00	54006,48
	68	278032,37	466,08	165,00	83711,20
	24	46696,91	brak danych	brak danych	brak danych
magazynowy, przemysłowy, gospodarczy	1	874,40	537,10	235,00	264,16
	19	72794,50	273,28	210,00	4606,65
	2	1513,38	brak danych	brak danych	brak danych
SUMA	242	1078695,48	-	-	151205,21

*¹) Maksymalna wartość współczynnika przenikania ciepła oraz wskaźnika zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną określone są w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Wymaganie to ustalono zgodnie z art. 4 dyrektywy 2010/31/UE.

**²) Wymagania w zakresie maksymalnej wartości wskaźnika zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną są zróżnicowane względem rodzaju budynku, czasu działania oświetlenia (z wyjątkiem budynków mieszkalnych) oraz tego, czy budynek jest chłodzony.

Na podstawie powyższego oszacowano, że wartość docelowa rocznej oszczędności energii w 2014 r. powinna wynosić **3% x 151205,21 = 4536,16 MWh**.

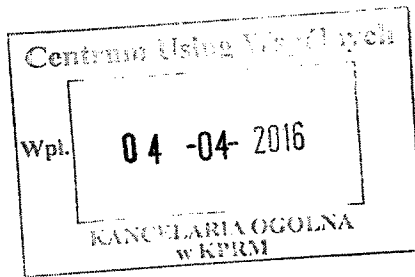
W każdym następnym roku wartość oszczędności energii ulegnie zmianie w związku z koniecznością uwzględnienia w obliczeniach budynków o powierzchni między 250 a 500 m².

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1131.2014/33/mrz

dot.: RM-10-13-16 z 25.03.2016 r.

Warszawa, 31 marca 2016 r.

KPRM

RKP-26280-70/16

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o efektywności energetycznej,
wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej
w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

up. Minister Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Konrad Szymański

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii

Wykaz podmiotów

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414, z późn. zm.) następujące podmioty zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem ustawy o efektywności energetycznej:

Polska Izba Przemysłu Chemicznego - zgłoszenie w dniu 14.07.2014 r. i w dniu 31.07.2014 r.

Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu FOEEiG - zgłoszenie w dniu 14.07.2014 r.

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie IGCP – zgłoszenie w dniu 18.07.2014 i w dniu 22.07.2014 r.

Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych PTEZ – zgłoszenie w dniu 22.07.2014 r.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo PGNIG – zgłoszenie w dniu 29.07.2014 r. i w dniu 13.02.2015 r.

Pan Jan Twardowski – zgłoszenie w dniach 19 i 20.02.2015 r.

ENERGA OPERATOR SA – zgłoszenie w dniu 20.02.2015 r.

ENERGA OBRÓT SA – zgłoszenie w dniu 27.02.2015 r.

Towarzystwo Obrotu Energią TOE – zgłoszenie w dniu 16.03.2015 r.

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie IGCP - zgłoszenie w dniu 9.06.2015 r.

Pan Jarosław Kapłański - zgłoszenie w dniu 9.07.2015 r.

ENERGA SA – zgłoszenie w dniu 3.08.2015 r.